

Savaitinis laikraštis
"GARSAS"
Leidžiamas
Susivienijimo Lietuvių R. Kat.
Amerikoje
Išleista kas ketvirtą.
Prenumeratos kaina:
Metams \$1.50
Pusmetiui \$1.00
Už mėnesį \$0.50
Apie pašto kainas ant pašto
kalvėms.
Adresas:
"Garsas"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 3837.

GARSAS

Organas Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.
Entered as second class matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of August 24, 1912.

Lithuanian Weekly
"GARSAS"
Published every Thursday by
Lithuanian Roman Catholic
Alliance of America
P. Mulevičius, Secretary and
Business Manager.
Julius B. Kaupas, Editor.
Yearly Subscription rates:
In United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on application.
Address:
"Garsas"
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

No 31 KAINA 5c. KETVERGAS, GRUODZIO (DEC.) 13, 1917. SINGLE COPY 5c. Vol. - Metai I.

Iš Centro Raštinės

Knygos jau gautos.

Siučas Kun. Struckaus, S. L. R. K. A. Knygių, Centro Raštinės knygas jau gavau. Visos likos sukrautos Susiv. name. Pilnas gautų knygų sąrašas tilps sekančiame organo numeryje.
Nariai mainantieji organą knygomis, gali pasirinkti už \$1.00 sekančių knygų:
No. 1. Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai 25c.
No. 2. Diedai ir Gražina 50c.
No. 3. Europos Istorija 50c.
No. 5. Kazių Skerdynė 15c.
No. 7. Lietuvių - Lenkų Unija 35c.
No. 8. Lietuvių Tautos Padėjimas Rusų Valstybėje (rusų kalboje) \$1.00
No. 9. Konradas Valenrodas 10c.
Norintieji tas knygas gauti vietoje organo turi pranešti kuopos raštininkui knygų numerius ir vardus, kad kps. raštininkas galėtų duoti užsakymą Centro Raštinės.

Mokėjime iškalno.

Delei palengvinimo knopų ir Centro valdybom darbu, prašyti visų narių, kurie tik išgal, savo duokles mokėti iškalno, kad ir už visus metus. Tuomet sutaupsime daug darbo kuopos raštininkui, ir Centro Raštinė galės apsieiti su mažesniu darbininkų. Be to taip išvengsime užmiršimų ir suspendavimų, kas labai nemalonu, kuomet pasitaiko.

Apie Paieškojimus.

Pradžioje S. L. R. K. A. paieškojimus organo administracija talpindavo dykai. Bet pasirodė, kad to ant toliaus daryti negalėsime. Visi nariai malonės užsimokėti už savo giminių ar pažįtamų paieškojimus numatytą kainą. Paieškojimų lentelė tilpsta organe ant šio puslapio. Už paieškojimus ir kitus pagarsinimus ineina kelias centų, kuriuos nariai kitaip turėtų sumokėti.

Nelaimingam Padėjime.

Motiejus Petkevičius, buvęs 97 kuopos nariu, vėliau persikėlęs į 170 kuopą N. Y. Y., likosi sužeistas diptitvėje Lockport, N. Y., užgaunant akį. Laikė sužeidimo buvo pasilikęs su savo mokesniais ir pašelpo išmokėjimas atidėtas Centro Valdybos susilaužavimui. Dabar guodžiasi, kad pinigai išsihaigė ir dar dirbti gerai negali. Ligoje prižiūrėjo 170 kuopos draugai. Suprantamas vargas. Bet tai vis per neapsižiūrėjimą. Tadgi lai bus tas ir daugeliui perserėjimui, kad geriaus užsimokėti visas duokles iškalno ir būti ramiam, nes nežinai, kada nelaimė patikti gali.

Lietuvių - Lenkų Unija.

Knyga Lietuvių - Lenkų Unija buvo duodama dykai visiems naujai prisirašiusiems. Nedaugiau jos be-

liko. Todel ji bus duodama dykai tik tiems, kurie prisirašė ar dar prisirašys iki Naujų Metų. Vėliaus prisirašiusiems nebus duodama. Kuopų raštininkai malonės pareikalauti atskiru užsakymu naujiems nariams knygų.

Naujos Valdybos.

Visos kuopos malonės pranešti Centro Raštinės sekančioms metams išrinktų kuopos valdyboje asmenų vardus. Visų kuopų valdybų vardai bus paskelbti organe po Naujų Metų.

Apdraudus Savaitės Reikalai Eina Sparčiai.

Kuopos ir nariai, kaip girdėti, nemažai užsinterešavę "Apdraudus Savaitę". Kiti net pataria vietoje "savaičių" daryti "mėnesius". Tas labai gerai. Bus galima susirengti, kaip kur aplinkybės pavels. Visi turintieji gerus sumanymus ir patarimus, kaip tą "Apdraudus Savaitę" paselkmingai įvykinti, prašomi susinešti su Centro Raštinė ir prisidėti prie to milžiniško darbo. Kolkas tik patarimai - nurodymai - plėnai reikalingi. Vėliaus bus reikalingas ir darbas. Imkime visi petyti ir varykime tą didelį darbą pirmyn.

Delei organo vėlavimų.

Iš kaikiurių vietų tenka užgirsti, kad organas gaunamas kartais labai vėlai. Neturint rankose visų nurodymų, sunku priežastį surasti. Krason atiduodama visad seredus vakarą. Kad galėjus krason nusiskundimą priduoti, reikalingi faktai, nurodant kur ir kada toki pavėlavimai buvę. Geistina, kad tie, kurie taip vėlai kartais organą gauna, rašytų skundus "Garso" administracijai, nurodant kokios dienos ir kada gauta. Dar geriaus tokie skundai pagelaujami anglų kalboje, kuriuos galima be jokių vertimų krasai priduoti ir užbėgti už akių visiems nesmagumams.

Spaudiniai.

"Garso" spaustuvi sparčiai varo S. L. R. K. A. spaudinius. Jau pasigaminom aplikacijų, mokesniams ir kitokių mažesnių lapų ir blankų. Atspauzdinome ir jau išsiuntinėjome po keliatą dešėty Mokesnių Knygelių. Dabar spauzdinama Vaikų Skyriaus Konstitucija su mokesnių pakvitavimo lapeliais. Pradedama S. L. R. K. A. pilnoji Konstitucija. Tikimasi iki Naujų Metų turėti. Laikui bėgant, visko turėsime. Tik vienatiniis priėmimų prašymas užsimokėti Lešų Fondan iškalno, kad tuomi padengus visus šių metų iškaščiū. Kaip visiems suprantama, įsteigus savo organą ir gaminant visą literatūrą šiuos metus, iškaščiū labai daug. Tas visas reikia padengti iš tų dešimtukų ir įstojimų. Užsimokėdami iškalno tuos dešimtuks, nemažai prisidėsim prie suvienodinimo išlaidų; nes

kitą metų tiek iškaščiū nebus. Be to, bus daugiau inėjimų, nes tolyn vis gauname daugyn inėigų už skelbimus ir darbus.

P. Mulevičius,
Centro Rašt.

"KOVOS" LEIDEJAI ARESTUOTI.

J. V. Stilsonas kaltinamas išdavystėje. "Kovos" leidinio platintojas nuteistas 3 metams kalėjiman.

Iš Philadelphia "Public Ledger" sužinome, kad "Kovos", Liet. Socialistų Sąjungos organo, personalą ištiko jų pačių prisirengtas "tribelis", o visiems lietuviams gėda darantis.

Pereitą, rėds, pėtnyčių federalės valdžios agentai atsilankė "Kovos" spaustuvių. Iškūrė "Kovos" spaustuvi, suėmė vežimą raštų, korespondencijų - laiškų, areštavo J. V. Stilson (Stilsonas, Stasiulevičius) ir prieš teismą pastatė "Kovos" štabą: J. Sukį, P. Scholl, J. Jasilevičių ir V. Rudaitį. J. V. Stilsonas paleistas po tyrinėjimui užstačius 10.000 dolerių "bail". J. Sukys paleistas H. J. Nelson, Sukio patarėjas, užtikrinus, kad jis Sukį prieš teismą pristatys gruodžio 14 d. Kiti paleista jiems patiems "bail" užstačius.

"Kovos" personalo kaltė sena. Dar rugpjūčio mėnesyje buvo platinami lapeliai, raginantieji kariuomenėn ne stoti. Ten pasakyta, kad kariuomenė yra blauresnė už kalėjimo dryžnetus drabužius. Raginama buvo, kad nepiliečiai ar pirmas po pieras turintieji slėptųsi, bet kariuomenėn šaukiami neitų. Povilas Sondergas tokius spaudinius Wilkes Barre platino dar rugpjūčio mėnesyje. Už tai buvo suimtas ir nuteistas trims mėtais į kalėjimą. Jis dabar sėdi Atlanta, Ga., kalėjime.

Kas tuos lapelius parašė ir kas spauzdino, anuomet nebuvę žinoma. Dabar susėkė. Už agitaciją prieš stojimą kariuomenėn laukia iki 10.000 dol. arba 10 metų kalėjimo bausmė. Komisijonierius Long, bylą tyrinėjus, užreikšė, kad aršiausias išdavikiškas nuotikis visoj Amerikoje nuo karės paskelbimo. Ir vis tai kris ant lietuvių! Esą nė iš vokiečių tarpo tokios šelmystės susėkta nebuvo. Samata lietuviams socialistai dar!

Kuomet jau J. V. Stilson buvo paleistas, teisėjas galėjosi tokia mažą "bail" nustatęs. Esą reikėjo dangiau pareikalauti, negu 10.000 dolerių.

Socialistų ne moralii, nė proto argumentu tvarkos, i statymų klaidimo neišmokinai. Pareigų pildymas jiems nesuprantamas. Kad savo ožiškumais jie daro blėdies šaliai, vietoje gyvena, ir tautai, iš kurios paeina, jie to nė suprasti nenori. Dabar susilaukia bausmės, kurią patys sau ant nugaros užsi-traukė.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on Decemb. 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

PASKELBĖ KARĘ AUSTRO - VENGRIJAI.

Kongresui susirinkus, prezidentas Wilsonas pasakė inžengiamąją kalbą. Jų dar syki nurodė, kad karės priežastis ir tikslus. Ši karė Suvienytų Valstijų vedama, kad prašalinus priespaudas, kad po pergales įvykdžius teisingumo principus, imant ir vokiečių tautą. Kad karė laimėjus, reik Amerikai visur eiti, kur tik laimėjimo reikalas rodytų. Dabar yra reikalas paskelbti karę Austro Vengrijai, kaip vo kiečių talkininkai. Išreikškė pageidavimą, kad Kongresas paskelbtų karę Austro Vengrijai.

Suvienytų Valstijų Senatui vienu balsu priėmė se kamą rezoliuciją, paskelbiančią karę Austro Vengrijai.

Kadangi imperatoriška ir karališka Austro Vengrijos valdžia atkartotinai darė kariškus žingsnius prieš Suvienytų Valstijų valdžią ir žmones, taigi lai buna

Nutarta, Amerikos Suvienytų Valstijų Senato ir Atstovų Buto, susirinkusiam Kongrese, kad šiuo mi apskelbiama, jog kariškas stovis randasi tarp Amerikos Suvienytų Valstijų ir imperatoriškos ir karališkos Austro Vengrijos valdžios; ir Prezidentas yra šiuo mi įgaliojamas naudoti visas Suvienytų Valstijų laivyno ir armijos spēkas ir valdžios išgales, prieš imperatorišką ir karališką Austro Vengrijos valdžią karę vedant; ir kad privedus kovą prie laimingos užbaigos, visos šalies išgalės šiuo mi pavedamos per Suvienytų Valstijų Kongresą.

Priėmus vienu balsu Senatui rezoliuciją, ji nuėjo į Atstovų Butą. Ten ji buvo priimta tik vienam atstovui priešinantis. Juo buvo Mejer London, socialistas. Netrukus ir prezidentas po ta rezoliuciją pasirašė ir tuomi karę galutinai paskelbta buvo.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on Decemb. 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

DIDELĖ NELAIMĖ.

Halifakse, Nova Scotia, susidaužė du laivai. Vienas buvo prikraitas benzino ir trimis tukstančiais toht smarkios sprogstančios medžiagos. Del susidaužimo užsidegė benzinas ir jo nebeįstengta užgesinti. Po 17 minutų nuo laivų susitrenkimo ištiko baisi eksplozija. Del sprogimo nuskendo trys laivai, daugelis apgadinata. Daugelis namų buvo sugriauta, daug gaisrų kilo, taip kad sunaikinta veik pusė miestoto.

Halifakso nelaimėje žuvo apie 1200 žmonių, apie 2000 nesurandama, o keli tukstančiai sužeista.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on Decemb. 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

ANGLAI PAĖMĖ JERUZALĘ.

Jeruzalė dabar anglų užimta. Oficialis miestas inžengimas turėjo invykti per eitam utarninke, dalyvaujant prancūzų ir italų atstovams, Jeruzalę paėmė gen. Alenby kariuomenė. Turkai Jeruzalę valdė per 673 metus. Dabar tas miestas vėl pereina į krikščionių rankas. Anglai užimtoį Palestinoį žada įsteigti žydų valstiją.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on Decemb. 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

SUKILO PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Kontr-revoliucija pietinė Rusijoje, vadovaujant generalams Kaledinui, Kornikui ir Dutovui, iš visako atrodė, kesinasi paveržti valdžią toį dalyj nuo bolševikų ir tokiu budu atkurti mais tų, siunčiamą iš Sibirių į Petrogradą ir frontą.

Pasiremiant bolševikų valdžios atsisaukimu, generalo Kaledino kariuomenė graso Ekaterinoslavui, Char kovui ir Maskvai. Orenburg gubernijoje bolševikus nuvertė gen. Dutov. Čeliabinskas, svarbus gelžkelių centras šiaururtyinėj Orenburgo gub. dalyj, apgultas gen. Dutovo kariuomene. Kaukaze gen. Karaulovas ataką veda ant Čecenrev ir Ingusev.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on Decemb. 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

PRADES OFENSYVĄ VAKARUOSE.

Manoma, kad vokiečiai mesis ant prancūzų ir anglų

vakaruose, kariuomenei neturint ko veikti rytiniame fronte. Vokiečiai, spėjama, mėgins tą patį padaryti vakarų fronte, ką yra padarę

Italijos fronte. Bet ar jiems pasiseks, tai dar klausimas. Jau pastarųjų laikų pranešimai skelbia, kad dikčiai artilerija šaudoma.

TAUPLYK IR SAVO SUTAUPYMUS PASKOLINK

DEDEI SAMUI

Jis dabar jų reikalingas! Jus busite jų po karės reikalingi!

-Pirk- KARIŠKAS TAUPYMO ŠTAMPAS (War Saving Stamps)

Suvienytų Valstijų valdžios užtikrintos

Neša 4 nuosimtį, kas bertainis.

Gali pradėti nuo DVIDESIMT PENKIŲ CENTŲ

pirkdamas Suv. Valstijų Taupymo Štampus. Jūsų Pašto Viršinukas, Bankierius, Laikraštis ir gentai Jums paaiškins apie viską. Pasiteirauk pas juos!

TAS JUSŲ PAREIGA!

TAS IŠGELBĖS GYVYBIŲ!

TAS LAIMĖS ŠLĄ KARĘ!

Kewanee, Ill. Pas Jurgį ir Katriną Piliponius ir gi atsilankė gar nys ir paliko tvirtą sunų - Feliksą. Iš tos linksmybės svečiai surinko Tautos Fondan \$8.50 aukų. \$1.00 aukavo Br. Kučinskas. Po 50c. aukavo: M. Piliponis, S. Piliponis, J. Piliponis, E. Beibokiutė, U. Višniauskienė, M. Piliponis, S. Rudelis, K. Piliponis, A. Radzevičius, J. Miškinis. Po 25c.: J. Piliponis, M. Gedvilas, A. Anilinskas, A. Radzevičius, J. Kraujalis, J. Šiauly. Viso surinkta \$8.50. Tautos Fondo vardan visiems aukotojams tariau nuosirdų ačiū!

Ar žinai kur gyvena TAVO GIMINES, DRAUGAI, BEI PAŽISTAMI?

Jeį nežinai, tai rašyk šiandien į "Garsą" paieškojimą. Paieškojimų kainos sekančios:

Vieną kartą talpiname už.....	50c.
Du kartu už.....	85c.
Tris kartus už.....	\$1.00
Susiv. L. R. K. A. nariams, pažymintiems savo kuopos numerį, talpiname:	
Vieną kartą už.....	40c.
Du kartu už.....	65c.
Tris kartus už.....	85c.

Užmokesnį galima siųst krasos ženkleliais drauge su paieškojimu, adresuojant:

"GARSAS"
456 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 3837.

Lankykitės Alijantų Bazaran.
Nepamirškite Lietuvių Skyriaus!
Lexington ave., tarpe 46 ir 47, New York
15-ta Gruodžio Paskutinė Diena

KORESPONDENCIJOS

ISSIJUDINO, KAD NE
NESUSTABDYSI.

Zada Kalėdinį Fondą pa-
remti. Nesustabdymai.

Bentleyville, Pa. Bentleyville lietuvių kaip užmie-
ga, tai sukuria juos išbudinti,
prikelti. Išjudinti, tai juda,
krata, kad ne sustabdyti ne-
galima. Sunkiu buvo Bentleyville lietuvių išjudinti ir
pastumti gerosios spaudos
platintojais, bet syki iš-
sijudino, tai dar ir dabar ne-
sustoja sklėdė žmonių tar-
pe geras knygas ir laikra-
ščius. Sunkoka buvo suorga-
nizuoti Tautos Fondo skyrių
bet syki susiorganizavęs,
nepaliauna rankiojės skati-
kus mus nelaimingai Lietu-
vai. Šiandien Tautos Fondo
nariai galvoja, kaip inešti
savo dali ir į Kalėdinį Fondą,
įsteigta prie Tautos Fondo.
Tikiuosi, kad Bentleyville
lietuvių raginami savo ap-
šviestųjų draugų nepasi-
liks nuo kitų kolonijų. Ma-
no buvo nuomonė, kad Bent-
leyville jokia būda, nebus
galima suorganizuoti Vyčių
kuopos, tačiau atvykęs čia p.
O. Rosnanskui, gabiam or-
ganizatoriui ir jaunimo my-
lėtojiui, susirvė puikei Vy-
čių kuopa ir parodė tiek e-
nergijos, kad tik stebėtis rei-
kia.

Si Vyčių kuopa supažin-
dins Bentleyville lietuvių
greitai ateityje su teatrais,
koncertais ir kitais dailės
vakarais. Vyčių pirmas va-
kars "Bentleyville" atsis-
sausio 12 d., 1918. Sparčiai
mokiamos dainuoti, deklamuoti
ir vaidinti. Tai bus vi-
tasiu gražiausių vakarų,
kokie tik yra buvę Bentleyville
visi Bentleyville lietuvių
palaikykite Vyčius.
Galiu kirsti laizybosna, kad
susiv. 92 kuopa iki Seimui
turės visą šimtą narių, nes
kuopos valdyba uoliai dar-
buojasi.

Saldžiausias širdies drau-
gija buvo nutarus vienam
susirinkime, kad prisidėti
prie Susivienijimo, tačiau
ant kito susirinkimo pasi-
priešinus keliems nariams,
antaramas tapo sugriautas
ir viskas palikti to senovės.
Draugija nieko nebūtų pra-
kisusi prisidėti prie Susi-
vienijimo, nes tiksliau ar
rečiau paselpinėj draugijos
turtas glaudis prie. Šis mo-
Nicks tečiau ant S. širdies
draugijos nepasita, kad ji
gali gyvoti savystoviai.
Draugija padėk. Tik draugi-
jos nariai turėtų neįsisteisti
ir nerastauti, jei kas pasako
jai tiesos žodį, kad ir
laikraštį, kaip tai buvo pa-
daryta "Garso" 28 num. Tie
keli tiesos žodžiai tilpę "Gar-
so" 28 num., tikėdė audrą ir
pykti kaip narių tarpe.
Ypač pyksta tie, kas tos ko-
respondencijos iš Bentleyville
visi neskaitė, tik gir-
dėjo nuo kitų, o jei ir skai-
tė, tai nesuprato. Ar ne juo-
dai "Garso" 28 num. Sald-
žiausias draugija nebuvo ap-
dėta, kaip čia tuli išve-
žioja, bet pagrįta, kad gir-
dėjo ir prisidėda prie lietu-
vių vardo pakėlimo, tik bu-
vo perspėta, kad savo tar-
pui nepriimti kandidatus
pambūzus, kurie klubų skai-
to savo bažnyčia, kurie taip
noka blevyzgoti, kaip neble-
vyzgoti aršausios socialistas,
kurie atneša ant Misijų
tik tada, kada reikia vėlia-
vos nešti. Jei kalbu peties-
tai tegul draugija prirodo
per tą patį laikraštį, o jei
kalbu tiesa, tai ko vyrai pyk-
stam? Patarčiau draugijos
narius dar syki gerai per-
sakyti korespondenciją, til-

pusią "Garso" 28 num.

Tame pačiame "Garso"
numeryje buvo truputį pa-
minėta apie Bentleyville mo-
teris, kad jos yra doros, ge-
ros moterys, išėjus viena,
kita suieilikėjusia, tik, ne-
turdamos Moterų draugi-
jos, kartais užsiima nesavais
reikalais. Tačiau tie keli ne-
kalbi žodžiai sujūdino kaiku-
rias moteris, ypač tas, ku-
rios jautėsi kaltomis, arba
kurios visai neskaitė, kas pa-
rašyta. Aš galiu prirodyti,
kad Bentleyville yra pora
moterų suieilikėjusių, išpa-
žįstančių laisvą meilę. Pa-
žįstu vieną geltonplaukę,
kurios liežuvis lengvai pa-
siekia kleboniją, nors klebo-
nija yra atstu nuo josios bu-
vėnės apie porą šimtų žing-
nių. Jei netiesą kalbu, ma-
lonėkite man prirodyti, o jei
tiesą kalbu, tai sučiupkite
savo gražiasias lūpeles. Man
nė galvon neatėjo kaltinti
visas Bentleyville moteris,
nes jos užsitarnauja tik pa-
girimą, o ne papeikimą. Ben-
tleyville moterys myli Baž-
nyčią, myli savo tautą, nes
Tautos Fondas yra pasiža-
dėjusių daugiau moterų, ne-
gu vyrų. Vieno dalyko joms
stoka, tai Moterų Sąjungos
kuopos. Del vienos kitos ne-
naudėlės, cicilikės jums ge-
rai vėlyjantis L. J. turi tiek
daug kentėti. Galite drąsiai
jam atleisti, nes jis jus myli
ir norėtų matyti jus susivie-
nijusias.

Tas Pats.

STRAZDAS SU PAGEL-
BA SOCIALISTŲ IR LAI-
SVAMANIŲ ŽMONES
MULKINA.

Laisvamaniai jaunimui pin-
kles taiso.

Cleveland, Ohio. Ikišiol
Clevelando lietuvių koloni-
ja buvo viena iš svarbiausių
Katalikų veikimas stovėjo
ant gana augsto laipsnio ir
ėjo pilnu smarkumu. Nustel-
bti laisvamaniais su cicili-
tais iš pasaly nors ir bandy-
davo kasti, bet gavę smugi-
it apuokai, pasitraukdavo.
Pastaruoju laiku netikė-
tai ant Clevelando lietuvių
pradėjo slausiti ypač laisva-
manybės epidemija, kuri do-
da savo perus ir nori apsa-
sinti visus lietuvius. Šiose
dienose devyknių perkunų ne-
samais tapo iš kažin kur ati-
trenktas koks tai negirdėtas
"kunigas" Strazdas, kuris
sumanė sutverti neprigul-
mingą "senovės Romos" pa-
rapiją. Tas žmonių mulkin-
tejas ir pinigų vylotojas ap-
sislojęs pas savo kolegas
"Dirvos" štabe, sumanė per-
sitikinti, ar daug Clevelando
ras lietuvių mulkių. Mul-
kių, kaip matosi, netrūksta.
Socialistai nudžiugo tuojaus,
sulaukę tokio svečio, laisva-
maniai pritarė, "bepartyvis-
ka" ar geriau laisvamaniš-
ka "Dirva" pagamino pla-
katus - atsišaukimą ir dar-
bas ar nebus tik pradėtas.
Girdėjan, kad turi jau mi-
samės salę - "bažnyčią",
kurioje ant estrados overall-
sės laikys Strazdas pamal-
das. Jeigu tai įvyktų, laisva-
maniai su socialistais, kurie
ikišiol sulaukę šventadienio
mindžiodavo gatvių kam-
pus, turėtų gerą užėigą ir šer-
tų atsibaldę "kuniga". Bet
katalikai, kurie stovi ant sa-
rgybos švento Rymo katali-
kų tikėjimo, privalo nesau-
sti. Jeigu Clevelando lietu-
viai, kurie yra tiek pasiži-
mėje veikime ir pakile, ne-
apsivalys nuo tų Strazdo ša-
sų, tai stovės žemiau Ab-

no lietuvių, nes akroniečiai
ant tiek pasižymėjo, kad at-
silankiusi minėta Strazda,
nepradėjusi nė "mišparų"
laikyti, išvyjo. Ar daug ra-
sis Clevelande mulkių ir
kaip žiūrės į tai katalikai,
pasirodys vėliau ir apie tai
prašėsiu.

Antra laisvamanių pa-
stanga, tai pasiryžimas su-
tverti neprigulmingą Cleve-
lande chorą. Tą svajonėse
dar, chorą jio vadina viena-
tine dailės organizacija. Mat
kelias laisvamanių - pri-
kiuščių, savo garbės dēlei
ir laisvamaniams ant nau-
dos, išsiuose agituoja už tą
chorą. Tie patys, kurie ne-
senai per savo organą,
"Atėiti" vyčius visai per-
gėmerginas vadino subobė-
jusiomis, C. L. T. chorą va-
dino Halaburdos irankiu, tie
kiurie spėgas rodė, kurie
visa veikimą po kojomis
mindžiojo, dabar landžioja
po tuodu choru ir į savo kro-
nų kalbinėja gabesnius na-
rius! Ar Clevelando jauni-
mas susispietęs į L. Vyčių
kuopa ir į C. L. T. chorą
draugystę to nepatėms? Gėdą
apturėtų Cleveland. Ka-
tališkas jaunimas. Jie
prisidėnge neprigulmybės
skraiste, nori apdumti akis,
nori iš katalikiškų dailės
draugystių išsiritkti ga-
biausią jaunimą, o likusius tose
draugystėse jaunimas likty,
kaip šukšlės. Savo laisva-
mananiškomis akimis ne-
mato, kad Clevelande dailė
žydi. Tie ponai nepažįri
pizma kam reikia garbės at-
iduoti už praplečimą Cleve-
lande dailės. Jeigu pirmiau-
sia ne C. L. T. Choras ir pa-
skui vyčiai, tai ir svajonėms
neprigulmingam chorui me-
degos neturėtų. Jie tam
chorui mano partraukti p.
M. Petruska. Kila klausni-
mas, kodėl tie dailės mylė-
tojai, organizatoriai nepri-
gulumingo choro, neatėjo į L.
Vyčių kuopa ir C. L. T.
chorą ir nepasakė: "Gerbia-
mieji! Jus suvienykite savo
dailės spēkas ir parsikviete
p. M. Petruska pastatyti
scenoje eilę operėjų". Bet
pirma susibičiuliavo su rau-
donkakliais, o paskui kviečia
katalikišką jaunimą. Tie po-
nai tveria neprigulmingą
chorą, į kuri, mat, apart
katalikiško jaunimo galėty
prigulėti visokie bedieviai ir
ivairių rūšių tautos išmatos.
Juokas tikrai. Katalikiškas
jaunimas inėjęs į ta chorą
dibty, o bedieviai ir tautos
išmatos sykiu dalyvaujami
girtusi, kad tai ir jie daro.
Patys budami nuskurdę, be
jokių gabumų, kalba apie
dailę ir dar kviečia prisidėti
prie jų veiklų katalikišką
jaunimą. Nereikia pavydėti
jiems darbo. Dailės dirva
plati. Tegul sau tveria ne-
prigulmingą chorą ir lavi-
nasi dailėje, o jeigu jie len-
da prie gabaus katalikiško
jaunimo, tai kiekvienas do-
ras katalikas privalo pasa-
kyti: Parodykit pirmą savo
gabumus, savo veikimą, tuo-
met galėsim pažinrėti, koki
darbą bendrai veikti apim-
sim, o jeigu to neparodys,
tai lai dirba vieni. Pažiūrė-
sim, kur galybė.

Budėk Clevelando kata-
liškąs jaunime ir saugokis
pinklių.

Knizlaukietis.

UZ ALAUS KEGE PACIA
"PARDAVE".

Livingston, Ill. Visur gir-
dinia apie katalikų veikimą,
bet mes taip sau gyvenimu
pasitenkiname. Bet už tai
musų pirmiečiai ir svieto
lygintojai ramiai gyvenimu
nepatenkinti.

Jie gyvenimą pajavirina
saliunų langu danyžymu ir

"svieto lygintu". Tuo ne-
pasitenkinant Thanksgiving
Day iškirto nė šioji, nė toki
špos. Vienas savo moterį
vienam iš savo draugų "par-
davė" už alaus kege, nes dau-
giau nedavė. Sako, tą dieną
net primokėti žadėjęs, jei
kas nuo jo moterį atimtų.
Matot, kokių šposų pas mus
iškrečiama.

Molis.

PACIOS VIENOS MERGI-
NOS TEATRUS RENGIA.

Newark, N. J. Lapkričio
18 d. "Newarko Lietuvių
Teatruiška Kuopa" statė
seconon 2 vokalėlius: "Is Vargo
į Laimę" - 3 veiksmų
dramą, ir komediją "Zilė
Galvon - Velias Vuodegon".
Ši lietuvių kuopa
jau antrą kartą scenoje pasi-
rodo. Keletą mėnesių atgal
statė seconon Maironį voka-
lę "Kur Išganymas". Tai
"Newarko Lietuvių Te-
atruiškai Kuopai" vadovau-
ja p-lė A. Budrevičiūtė. Ji
yra neblogo ir savo roles iš-
pildo pusėtinai gerai. Pas vi-
sas teatrališkos kuopos na-
res, matyt, yra didelis pa-
trankimas įvintis scenoje
ir galima joms patarti, kad
jos nenustotų lavinsis. Vien-
nas tik yra būtina taisyti-
nas dalykas, tai pasirinki-
mas sau tinkamo veikalo vai-
dinimui.

Kaip pereita syki, taip ir
dabar teatrališkos kuopos
lietuvių buvo paėmusios
ne sau tinkamus veikalus
vaidinti. Patai ir visas vai-
dinimas, visi gerieji norai
veiklų tinkamai pastatyti,
nekaip išna. Kiek geriaus
nusisėkė Zilė Galvon - Vel-
ias Vuodegon". "Is Vargo
į Laimę" atvaidinta silpnai.
Silpnumas pasirodė ta-
mė, kad vokalėlis parašytas
eilėmis ir vaidinio vien dū-
tuodamos. Dainos be gaidų,
be jokio geresnio pritaikini-
mo. Nijniavimas bandyta
paversti į operą, kas negali-
ma. Dainų melodijos iš vi-
sur mugirstos, taikomos dau-
giausia sulę angliškų, kur
nors mugirstų.

Paties veikalo neteko
matyti, bet, matyt, vokalė-
lis parašytas mažiems vai-
kams. Svarbiausia našlaitės
rolė nedarė išpuodžio. Nedar-
ė vien dėl to, kad našlaitė
turėjo būti gerokai jaunes-
nė arba visai maža mergaitė.
Dabar našlaitė su motina
atrodė vienodo senumo.

Tiek darbo, tiek triuso
padėti velti negalima. Aš
nuosirdžiai patarčiau tokių
veikalų daugiau nebestatyti,
bet statymui pasirinkti
tinkamesnius. Kadangi pel-
nas buvo parapijos naudai,
tai žmonių prisirinko tiek,
kiek tik salen tilpo. Ypatin-
gai šiuo laiku newarkiečiai
visada skaitlingai renkasi į
koki nors parengimą, jei tik
pelnas yra skiriamas pa-
rapijos reikalam.

Minėta vakarų tarp skai-
tingos susirinkusios lietu-
viskos publikos matėsi kele-
tos ir svetintaučių, ameri-
konų. Mat, merginos dirbdamos
ant "pleišų", susiprasė
savo ponus, kurie ir atsilan-
kė. Publikos užsilaikymas
buvo prastas. Sviptimas,
klykimas taip ir girdėjosi.
Vienas žmogelis atsislojo ir
jau norėjo pradėti stabdyti
triukšmadarius, girdi, neda-
rykime gėdos patys sau, nes
čia ir svitintaučių yra. Ki-
tas šaly į sėdintis draugas
tuoj patėmija: "tai niekis,
tegl amerikoni pasiziūri,
kokių jie auklėtinii priaugi-
no, nes tai jų pačių auklėti-
niai tai triukšmą kelia". Tie-
sa, musų parengtuose vaka-
ruose, kaip visada, taip ir tą
vakarą visą betvarę darė
čia gimė.

Kad čia gimęs jaunimas
(toli gražu ne visi) lietuvių
parengtuose vakaruose užsi-
laikyti tinkamai nemoka ir
jų dabojuimui reikalingas yra
goliemonas, tai tiesa, bet vi-
sados nemažą liarmą kelia
ir suvesti vaikučiai.

Newarkiečiai, vakarų ren-
gėjai, turėtų daryti panašiai,
kaip kitur yra daroma t. y.,
tą patį veikala tą patį die-
ną (jei nedėdienis) galėty
vaidinti du kartą. Vieną vai-
kams, antrą suaugusiai pub-
likai. Tokiu būdu ir tie vi-
si "bailiai", kurie myli svi-
pti, trypti, rekti, galėty lan-
kytis sykiu su vaikais, kurių
dabojuimui būtų nuskirti tam
tikri tvaikadariai.

Volungėlis.

PRADĖTAS DARBAS NE-
ATLEIDŽIAMA.

Tautos Fondo Skyrius dar-
tūrės kuom pasirodyti.

Worcester, Mass. Nekar-
tą musų laikraščiu skambu-
tis garsino Tautos Fondo 30
skyriaus veikimą ir worces-
teriečių aukas. Akyvaizdoje
prisiregimų Kalėdų Dova-
nomis Lietuvai auką padaryti,
verta yra praėjusieji lai-
kai prisiminti.

T. F. 30 skyrius užpaka-
lų nestovėjo, nes šios kolio-
nijos lietuvių duosnumas ya
gerai žinomas. T. F. sky-
riaus veikimas pradėjo nuo
Politiškojo Seimo Chicago-
je. Iš to Seimo atstovams -
kun. J. Jakaičiui, kun. K.
Vasiliauskui ir p-lei Ant. Ja-
kaičytei - sugrįžus, buvo
sūrengtos viešos prakalbos.
Ant jų buvo padaryta pir-
mas žingsnis prie Lietuvos
šelpimo ir jai laisvės išgavi-
mo. Laudis prie tokių dar-
bų dar nebuvo prirengta,
bet jau ir tada suprasta kun.
V. Karkausko žodžiai: "Lieu-
tuvi ir Lietuvaite! Gana
raudoti, gana vaikščioti gal-
vas nuleidus. Atėjo laikas,
kada turime dalintis duonos
lėkšni su kiekvienu lietu-
viu: o bendrai pasidalinę,
sutrūskinsime retėžius, kurie
per daugel metų Lietuvai
varžė". Kilo tuomet triukš-
mas: rankų plojimo ikuales
buve, mėginta "Lietuva,
Tėvyne mūsų" užtraukti, ki-
tiems šūkaujant: "Kas bus,
kas bus, bet Lietuva ne-
prašys!". "Atėjo laikas pri-
kelti Lietuvą mūsų". Tokia-
me tai pakilime pradėta rin-
kliava. Apie 400 asmenų su-
metė virš 800 dolerių. Tai bu-
vo bradžia, 29 lapkričio d.,
1914 m.

Nesiliauta tuomet dar-
buotis. Aukos čia prie
kiekvienos progos rinkta.
1915 metais jų padaryta 3.
800 dol. 1916 metais, su Lie-
tuvių Dienoj rinktais pin-
gais, padarė apie 7.500 dol.
Neatsilikis nė šiemet. Dar sa-
vo duosnumą lietuvių čia
parodys metų užbaigoj...

Esu įsitikinęs, kad wor-
cesterio kolonija, lietuvių
skaičių paėmus, pirmose ei-
lėse stovi. Turime mes čia
vieną asmenį, kurio duosnu-
mo Tautos reikalam, rods,
nė vienas kitas nepalenkė
- tai kun. J. Jakaičis. Ne-
syki jis šimtinge, kita Tautos
Fondui paklojo, kuomet visi
kiti aukotojai dolerinėmis ir
labai retai kada dešimtinė-
mis pasitenkino.

Apie Kalėdas Worces-
teris dar primins apie savo
duosnumą, kuomet Kalėdi-
nis Fondas ne viena šimtaine
paugės. Bet čia dar klausi-
mas, beg šimtinėmis Wor-
cesteris pasitenkins. Gal ir
už keturišpės skaitlinės siek-
ti pamėginsime, mus draugi-
joms gelbstint...

Vargo Vaikas.

Tinkamiausi
Paselpinēms Draugijoms

Paselpinių draugijų Pirmuinkai ir Organizato-
riai, Sekretoriai ir visi Nariai privalo pasiskaityti
knygelę vardu

Apie Apdrauda

Toje knygelėje ras nurodymus, kaip apsaugoti
išgelbėti vietines paselpines draugijas nuo gresian-
čių pavojų ir prazuties.

Kiekvieno gero lietuivio priedermė yra daboti,
kad draugijų, prie kurių jis priklauso, ateitis būtų
užtikrinta. Knygelė "Apie Apdrauda" viską aiš-
kia aprašo: kokie pavojai paselpinēms draugijoms
gresia ir kaip nuo jų draugijas apsaugoti.

Knygelės kaina tikiai 5c.

Užmokestį galima siųsti krasos ženkleliais.

"G A R S A S"

456 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

ANTSPAUDOS

Kuopoms, draugystėms, klubams, parapijoms
ir asmenims metalinės ir roberinės antspaudas daro
greitai ir pigiai

"GARSO" ADMINISTRACIJA,

456 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Klauskite apie kainas, nurodant kokios norima ir kas no-
rima atspausti.

VYČIAI ŽYMIĄ VIETĄ
UZIMA.

Waterbury, Conn. Lap-
kričio 28 d. L. Vyčių 7 kuo-
pa suvaidino 4 aktų dramą
"Tarp Dilgelių Rožės". Re-
kia pasakyti, kad nusisėkė
gar puikiai. Aktoriai varėsi
vienų už kito, kad tik geriau
roles išpildžius, kas jiems
vyko. Pažymėjimo vertas p.
J. Namura, jaunio komis-
koj rolę.

Pažymėtina, kad vietini
Vyčiai dažnai vakarė-
lius rengia ir vis su geromis
pasekmėmis. Daugiausia va-
karų rengia mokyklos ir baž-
nyčios naudai. Šiuo sykiu
pelną Tautos Fondui (Kalė-
dų dovanoms) skyrė. Spau-
dos Savaitėje surengė du va-
karus. S. L. R. K. A. Apskri-
čio susivaišavimo laiku vy-
čiai irgi programą išpildė.
Vieno žodžiu, dikičiai veikia.
Pašalietis.

SPAUDOS SAVAITĖ
PRAKALBOMIS PRA-
DEJO.

Middleboro, Mass. Sere-
dos vakare, lapkričio 28 d.,
čia buvo pradėta katalikų
Spaudos Savaitė. Prasidėjo
ji prakalbomis, kurias sakė
p. V. Rukštalis, studentas.
Aiškiai nurodė spaudos ver-
tę ir tinkamai ragino kata-
lišką literatūrą ir laikra-
ščius skaityti ir platinti.

Zinoma, ir čia yra socia-
listų, kurie Lietuvoj savo
laiku bandas atganė. Tokie
tai lino su klausimais. Bet
kad kalbėtojas jiems porą
klausimų uždavė, tai tuomet
nė vienas jų neprasidėjo,
nes kad suklys, aiškiai matė.
Čia p. J. Norkuno rūpes-
niu sutverta S. L. R. K. A.
166 ir L. D. S. 52 kuopos.
Dabar jis apleido mus mies-
telį ir upsi gyveno Lawrence,
Mass. Geistina kad vietinim
imty darbštesniųjų pavyzdį.
Karėj Buvęs.

SUSTREIKAVO DUON-
KEPIAI.

Roxbury, Mass. Čia gan
didelė duonos kepykla -
Ferguson Bakery. Taipgi
Charlestown, Mass., Fox Ba-
kery. Šitiedvi kepyklai yra
susivienijusi ir vadinaš General
Baking Co. Streiko
priežastis: prašalino iš dar-
bo kaikinuos darbininkus
užtai, kad priguli prie uni-
jos. Delto tai kilo streikas.
Streikas apsauktas lapkri-
čio 29 d. Visi dabar darbinin-
kai priguli prie Internatio-
nal Bakers Union. A. F. of
L. Darbininkai žada laiky-
tis tol, kol streikas nebus
laimėtas. Girdėti, kad kom-
panija žada kepejų parvežti
iš New Yorko. Patarčiau lie-
tuvams nevažiuoti į Bosto-
nų, jei kviešty minėtos kom-
panijos agentai. Vėliau pa-
rašysiu į "Garso" daugiau.
Streikeris J. S. - kas.

NEUŽMIRŠO LIETUVOS

Wilkes Barre, Pa. Ken-
diančioji Tėvyne Lietuva yi-
sur atranda prijauciančių
jai sunų. Nors dabar bran-
gus pragyvenimas, vienok
Georgetown'e, Wilkes-Barre
priemiestyje, per krikščynas
pas p. Ambraziejų Kokoška
nedidelis georgetowniečių
burelis susirinkęs, palinkėti
savo kaimynui laimės, su
uaju žmogumi, neužmiršo
ir dejuojančių lietuvių už
jurių. Štai, p. Mikolo Kup-
rio, karšto tėvynainio, pa-
duotam sunanymui sumesti
kanors ir kieknois ant. Tė-
vynės aukuro, sudėjo viso
\$4.00. Šie pinigai siunčiami į
Tautos Fondo įzdą. Aukojo
še asmen: 1) Jonas Silkan-
skas \$1.00, 2) Mikolas Kup-
rys \$1.15, 3) Antanas Zaka-
rauskas \$1.00, 4) Ignas Gri-
tas \$1.00, 5) Juozas Silkan-
skas 15c., 6) Ambrazas Ko-
koška 50c., 7) Jonas Bubelis
10c.

Labai butų geistina, kad Wilkes Barre apeliokės lietuvių paskutini viršmėnė gražų pavyzdį. Garsinkime, broliai, savo vardą ne vien tik žadėjimais, bet žadėjimus remkime darbais.

J. S.

NESIGARSINDAMI VEIKIA

Moteryų kuopos vakaras.

Hartford, Conn. Kur dingo kuopų, draugijų korespondentai? Juk čia veikimas nesimažina. Ypač šiuo pereinamuoju mėnesiu, spalio ir lapkričio, buvo surengta net 7 vakarai su įvairiausiais programais. O tik vienas ar du iš jų buvo paminėti. O kur daugiausia? Hartfordiečiai nekenčia pasigirimo. Geriau tyliau veikti. Kas teisybė, tai "nepagirekas", o tik pridavimas noro kitiems veikti. Aš manau palikti anuos gražius vakarus vietinių širdžių atminčiai, nes biskį pašenę. Norėčiau trumpai pažymėti vėlesnį vakarą, kuris buvo lapkričio 25 d. Moteryų Sąjungos kuopos buvo suvaizdinta 3 veiksmų vaizdelis "Nastutė". Aktoriai roles puikiai atliko — visi mokėjo. Bet kad tas veikalelis nieko tokio išpūdingo žmogui nesuteikia, vis geriau, kaip nieko neveikti. Bet prakalbam apie O. Jankauskienės iš So. Bostono turėtų būti pirmą eilę. Kalbėjo apie valandą ir pusę. Nurodinėjo moterims ir merginoms netikusius jų darbelius, papildytus per apsilaidimą ar neįsijungimą. Ragino visas pabusti iš apsilaidimo miego, pradėti daryti skaitytą katalikiškų laikraštius, geras knygas. Netaip, kaip "sufragietės", kovoja tik išgavimui lygių teisių balsavime. Ragino kuo daugiau šviestiesi, nurodinėjo kokiais būdais. Kvietė rašyti prie Moteryų Sąjungos visas moteris ir merginas katalikes. Aiškino Sąjungos naudingumą. Prašė vyrų eiti į pagalbą, prisidėti.

Ir S. S. Komisija nesnaudė. Nariai darbovosi per visus rengiamus vakarus. Pasėkmes vėliaus paskelbs valdyba.

S. S. K. Korespondentė.

GIEDA SAVO SENĄ GIESMELE.

Socialistai sako Kristaus nebuvę.

Philadelphia, Pa. Socialistai savo piktžodžiavimais prieš Kristų neužsileidžia nė žydams, nė aršaišiams pagonims. Štai neseniai laikytose prakalbose lietuvių socialistai parduvinėjo knygutę, kurioje sakoma, kad Kristus net nė istoriškas asmuo nėra, o tik išsvajotas. Jau žydai visgi pripažįsta, kad Jis buvo, o socialistai ir tai nežina.

Socialistai žemina lietuvių vardą prieš amerikonus.

Prasidėjus konskripcijai, tukstantams lietuvių vyrų prisiėjo stoti į kareivių eiles, ginti šios šalies reikalus. Užtai galima tikėtis, kad po karės Amerika prielankiai atsielsis Lietuvos laisvės reikalui. Bet socialistai savo prakalbose užgaudinėdami Amerikos valdžią daro tai, kad Šuvenyotos Valstijos turėtų blogą opinią apie lietuvių ir neremtų Lietuvos reikalų. Nors daug prakalbiu amerikonių žino, kad lietuvių socialistai nereprezentuoja lietuvių tautos, o tik savo partiją, bet visgi jų veikimas yra pragaistingas ir ypač j mažai apie lietuvių

žinančius daro blogą intenciją. Užtai kožnas lietuvis, mylintis savo tautą ir tėvynę, turėtų pagalvoti, ko yra vertas dalyvavimas socialistų prakalbose ir agitacijose. Žagaras.

REIKALAUJA AUKŲ ISSIUNTIMO.

Manchester, N. H. Atsiųsiamame visuomenės susirinkime, lapkričio 25 dieną, 1917 m., Canados salėje, mes, Manchesterio lietuvių šelpimo nariai, susidedanti iš visų vietos draugijų, atsiųsiamam į visus Šuvenyotos Valstijų miestų ir miestelių fondus, kurie Lietuvių Dienoje, 1 lapkričio d., 1916 metuose rinko nukentėjusiems del karės lietuviams aukas, kad visi šitie fondai ir pavieni nariai pareikalautų iš centralio Komiteto, kad surinktų tuomet pinigų, kurie yra dabar laikomi Raudonojo Kryžiaus globoje, koreičiausia išsiųsti nukentėjusiems del karės lietuviams.

Jeigu negalima pinigų siųsti Lietuvon, tai galima išsiųsti Lietuvos tremtiniams Rusijoje. Mes matom, kad Centralis Komitetas tuo visai nesirūpina. Jis tik paskelbė, kad negalima pinigų siųsti žmonėms po Vokietiją.

Matome, kad pinigai ir Rusiją nučina. Kodėl Centralinis Komitetas nesuina surinktų aukų badaujančiams? Mes atsiųsiam į visas šios šalies lietuvių organizacijas ir pavienius žmones, kurie tik Lietuvių Dienoje rinko ar aukojo pinigų, kad visi pareikalautų koreičiausia tuos pinigų išsiųsti. Matot, argi delto mes juos rinkome, kad jie gulėtų čia ban kose, kuomet tenai mūsų broliai, sesutės ir maži vaikai miršta iš bado? Taigi mes vardu Manchesterio lietuvių visuomenės reikalaujam, kad Centralis Komitetas koreičiausia išsiųsti pinigų, kurie randasi Raudonojo Kryžiaus globoje.

Susirinkimo pirm.

R. Kandrotas.

Susirinkimo sekret.

Antanas Staugas.

NAUJON BAŽNYCION INEJO.

Surengė bazarą.

Detroit, Mich. Katalikų visuomenė buvo nemaža sudėjimo. Visi nekantraudami laukė naujos šv. Jurgio bažnyčios užbaigimo.

Klebonui kun. K. Skripkai, pagarsinus tris savaites prieš naują bažnyčion inėjimą, kad stoka pinigų bažnyčios užbaigimui, sumanyta surengti bazarą. 25 lapkričio d. buvo padaryta kolekta ir geros valios žmonės sumetė \$1041.00. Patsai bazaras prasidėjo 24 lapkričio d. ir tęsėsi visą savaitę. Pelno davė \$1304.00. Bazare dalyvumą ėmė šios draugijos: šv. Antano, Lietuvos Dukterų po šv. Pan. globa (moterų), Lietuv. Vyčių 79 kuopa, šv. Onos (merginių), šv. Juozapo ir S. L. R. K. A. 171 kuopa. Susivienijimo skyrinje darbovosi: Jurgis Stanonis, Al. Petkevičius, F. Gustaitis, K. Petrokas ir Pr. Rūsis.

Bažnyčion inėjime 29 d. lapkričio (Padėkavonės Dienoje). Oras buvo gražus, tad surengtoje parodoje dalyvumą ėmė apie tukstantis žmonių. Jų buvo visos vietinės katalikų draugijos. Pamokslą sakė svečias kun. Aleksandra Skripka iš Chicago.

Naujai inrengta „GARSO“ SPAUSTUVĖ

atlieka

=Visokius Spaudos= Darbus

Nuo mažiausio iki didžiausiam

GRAŽI, ARTISIŠKA SPAUDA

Kainos prieinamos

Apskaičiuojamą už darbą prisiunčia pareikalavus.

Reikale visada kreipkitės antrašu:

„GARSAS“

456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Su naujais 1917 metais eina toliau regulieriai literatūros, m. k. slo, visuomenės ir politikos mėnesinis laikraštis papiginta kaina, tikslai už \$2.00 metams.

„PAZANGA“

„PAZANGA“ yra mėnraštis ir skiriamas prasiūlavusiems lietuviams ir apsišaukusiems darbininkams.

„PAZANGA“ sutraukė prie savęs gabiausias Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus, pripildoma todėl originaliais raštais. „PAZANGOJ“ gvildinama aktualiai liet. tautos klausimai. „PAZANGA“ rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

„PAZANGA“ pažymi įvairius pažangos apsišaukimus. „PAZANGA“ nušviečia ir gvildena gyvenimo klausimus tautiškai ir krikščioniškoje dvasioje.

„PAZANGOJ“ pertai platų dirva jauniems literatams ir m. k. slo vyrams paruošti savo gabumus ir juos lavinti.

Metinė prenumerata \$2.00, pusmetinė \$1.25, pav. num. 20c. Visuose redakcijos ir Administracijos reikaluose kreipkitės šiuo adresu:

„PAZANGA“

614 W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

Kreipkitės agentais. Nuleidžiama 25 nuosimtis.

Gražus pamokslas džiugino.

o dar labiau gražus Dievo Namai. Donos ir save atkreipė malonus choro giedojimas, p. A. Aleksandravičiui vedant. Tik gaila, kad nauji vargonai dar nebuvo užbaigti, but dar išpudingiau išėjė.

Kolektos tą dieną sumeta 350 dol. Duosnus, tai duosnus Detroito lietuvių.

„Garso“ Skambutis.

TRYS VAKARĖLIAI.

Grand Rapids, Mich. 4 lapkričio d. mergaičių choras ir šv. Kazimiero choras surengė gražų vakarėlį ant šv. Petro ir Povilo parapijos kapinyno naudos. Sudainavo keles dainas, duetas, solo. Buvo eilių, monologų. Žmonės labai patiko.

Daugiausia pasidarbovo V. St. sevičia.

25 lapkričio d. Seserys turėjo perstatymą ant parapijos naudos. Mokyklos mergaitės gražiai išpildė „Laimės Aniolas“ su dainėmis. Buvo ir kitokių žaidi-

my. Žmonės tilko. Gerb. kun. J. Kelmelis, dabartinis klebonas, pasakė gražią prakalbą apie mokslą ir jo reikalingumą. Ant užbaigos kalbėjo V. Jusas.

29 lapkričio d. T. M. D. surengė vakarą. Pakvietė šv. Kazimiero draugijos solistus, kurie puikiai sudainavo. Pianu skambino V. Stasevičia. Buvo eilių ir prakalbos. Kalbėjo vietiniai apie T. M. D. Po programui šokiai.

Paš.

Sunki Metavonė.

Pienių Petrukas grįžta iš bažnyčios po pirmą išpažinimą ir gailiai verkia. Motina, pamatčius, pradėjo glamonėti ir paklausė:

— Kas tau yra, Petreli, ko taip verki?

— Kaipgi neverkti, mie- loji mamyte. Dvasiškas tėvelis per išpažintį man už metavonę uždavė kalbėti penkis „Tėve mūsų“, o aš tik vieną moku. Iš kur galiu dar keturius išmokyti? — gailiai vaikas pasakė.

J. V. K...s.

Kad apsaugoti save ir savo šeimyną nuo vargo ir nelaimės; apdrausk savo sveikatą ir gyvybę Susiv. L. R. K. Amerikoje.

THE FIRST NATIONAL BANK of McKees Rocks, Pa. T. W. Friend, Pres., C. M. Christensen, V. Pres., H. W. Sutton, Cash. McKees Rocks, Pa. Moka 4 nuos. ant Taupymo. Nuosaučia pinigų: visas dalis svieto ir paruoša šifortas ant visų gerų linijų. Seniausis Banks Miestelyje.

LAIKAS VISIEMS PRIE SVIESOS. Jei trokšti gerti tikrą šviešą, užsisakyk laikraštį „SVIESA“, kuri skaidydama pats apsišviečia kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią. „SVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą. „SVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų. Visokiems reikalais kreipkitės adresu: „SVIESA“, 46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

KATALIKŲ SPAUDOS DR-JOS CENTRO VALD. ADRESAI:

Kun. P. Lapelis, pirmin., 10806 Wabash Ave., Chicago, Ill. J. Tumasonis, raštin., 917 W. 33 St., Chicago, Ill. Iz. Nausieda, išdin., 917 W. 33 St., Chicago, Ill.

„DRAUGAS“ Lithuanian Daily Friend CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuvių Kat. Savaitinis Laikraštis

„ZVAIGZDĖ“

„ZVAIGZDĖ“ tai seniausias Amerikos lietuvių katalikų laikraštis.

„ZVAIGZDĖ“, yra smagiausias laikraštis: talpina pa-skiausias žinias iš viso pasaulio, jas aprašydama aiškia ir suprantama kalba.

„ZVAIGZDĖ“ paduoda daug žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose pasaulio kraštuose.

„ZVAIGZDES“ kiekviename numeryje telpa nemaža žinių iš Tėvynės — Lietuvos.

„ZVAIGZDES“ motto buvo ir bus — Dievas, Tėvyne ir Teisybė.

„ZVAIGZDES“ kaina metams Amerikoje \$2.00, Lietuvoje 4 rubliai.

„ZVAIGZDĖ“ siunčiama dovanai ant pažinėjimo kiekvienam, kuris prisiunčia savo adresą.

„ZVAIGZDES“ adresas:

„ZVAIGZDĖ“

3654 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

McKEES ROCKS TRUST CO.

McKEES ROCKS, PA.

Capital \$125,000.00. Surplus ir Undivided profits \$90,000.00. Mokame 4 nuosimtis už padėtus pinigus. Taipgi siunčiame pinigų į visas dalis svieto-pigiai ir greitai. Kalbama lietuviškai.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Lietuvių Darbininkų Sąjungos

Laikraštį

„DARBININKA“

ČINA UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATONIS

Jame rasite žinių iš viso pasaulio.

„DARBININKAS“ visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

Prenumeratos Kaina:

Tris Kartus savaitėje metams	\$3.00
Vieną kartą savaitėje	\$1.00
Bostono apielinkeje	\$4.00
Užrubėzryje	\$4.25
Vienas numeris	3c

Reikalaukite pas agentus arba

„DARBININKAS“

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Iki šiol turi 462 narių.

CASH PINIGŲ TURI DOLERIAMS ..... 38,000 dol.
CASH PINIGŲ ARBA KONTRAKTŲ RUBLIAIS ..... 62,000 rubl.
Viso pasidėdijimų yra ant sąrašo šimto tiksliai dolerių.

AMERIKOS LIETUVIAI: Jei mylitė tėvynę, norite prisidėti prie šuvenyotos lietuvių tautos — rašykite prie Lietuvos Žemės Banko.

Norite pagelbėti nukentėjusiems nuo karės broliams atsidėmanti telti- bas, nusidėjęs gyvulus, norite juos ir visą Lietuvą išgelbėti syki su šy- dy ir kitų sveikintučių — rašykite prie Lietuvos Žemės Banko.

Ir tie kuriems tėvynė nerūpi, kurie melis artymo nestatėsi, o que- nyje turite tik savo naudą ir pelną, ir tie rašykite prie Lietuvos Žemės Ban- ko. Pelng turėsite, kiek da niekad neturėjote, o sykiu, ir neuoridami, at- mošite Lietuvai ir lietuviams naudą.

Vienas šėron Lietuvos Žemės Banko kainuoja 50 dolerių, du šėron 100 dolerių ir tt. Rašykite po koletą šėrų. Daugiau šėrų daugiau mudos.

Šėrai neša kasmet procentą arba dividendus. Šėrų vertė auga į auga al- dimosi, kapitalai kyla. Taip yra vienos bankuose, taip bus ir mūsų banko.

Pilkausia vienok užtikrinti turėsite iš mūsų pinigų, kuriuos mums- vietiek syki reiks mainyti. Dabar už 100 dolerių galima gauti apie 200 litų 100 rublių, už 200 dol. apie 1300 litų 1300 rublių. Ne vietiekis užtikrin- Nors tuomet pasidėmokime iš šios karės. Kad ir židimoti, tai jau verta.

Pridėmiant, bent dalį nuostolių reikia tuoj įmokėti. Geriaus įmokėti juose. Daugumas prisiunčia šėyk visus pinigus, kad reikiant galima būtų tuoj mainyti.

Lietuvos Žemės Banko valdybinis prieguli: Kunigas Jonas ir kun. Tamas Rikšinis, p. J. W. Bush, Jų trijų varlės pinigai yra dedami į banką „Gu- ranty Trust Co. of New York“. Prisiūdėtoja arba traukėtoja yra: Kun. Petukas (Brooklyn, N. Y.) ir advokatas Motuocius (330 Broad St., New York, N. Y.).

Klausiant informacijų laiškas ir prisiūdiant pinigus reikia siųsti šiuo adresu:

Rev. Jonas Žilinskas
50 W. Sixth St., So. Boston, Mass.

Redakcijos Pastabos

NETIEK APIE VIENYBĘ ŠNEKOS, KIEK PRIE- DERMIŲ SUPRATIMO IR PILDYMO REIKIA.

P-as T. Naruševičius pri-
siuntė mums 5 špaltų straip-
snį (korektoje), užvardintą
"Laisva Lietuva dabar arba
niekad". Del to straips-
nio ilgumo, dėlto, kad jis,
turbūt, tilps kituose laikra-
ščiuose ir dėlto, kad jį su-
trauktoje atpasakoti galima,
jo nedėsimė.

Straipsnyje pirmojo vietoj
kalbama apie vienybės rei-
kalingumą — musų laikra-
ščių tiek iškulto, taip vispu-
siškai apkalbėto klausimo.
Nurodoma ten, kad lietuvių
nesusiklausymas Lietuvai
laisvę išgauti trukdo, taigi,
kad aukų pasekmingesniais
rinkimui kenkia. Esą "kiek-
viena partija, už savo fondą
agituoja, sako: "duok
man, o neduok jam, nes jis
toks ir toks..." Reik paste-
bėti, kad šioj vietoj bene bus
suklysta: kad neaukoti i
kurį nors fondą, rodo, niekur
nebuvo agitujama, kiek
mums žinoma, ne privačiai,
ne viešai. Tiesa, apie Tautos
Fondą kalbant, ne vienas
tautininkų laikraščių negra-
žias paskalas leido, buk jis
surinkty aukų dalį skyrė
"klerikalų politikai". Bet
šiap jau agitacijos tam ir
tam neaukoti nebuvo net ir
iš socialistų tarpo.

Toliau p. T. Naruševičius
ragina, kad "Lietuvai
valstybine forma priimanči,
Amerikos lietuviams kele-
riopai padidėja reikalas ir
priedermė mokesniais Lietu-
vos reikalams apsidėti. Nu-
rodo kitų tautų pavyzdžius
ir išvaduoja, kad Amerikos
lietuviai kas metas lengvai
galėtų milijoną su viršum
Lietuvos valstybei sumesti,
kokią šimtą tukstančių
lietuvių po dolerių mėnesiui
aukojant, kas ne vienam sun-
kenybe nebūtų.

Galop agituoja už mez-
liavos komitetą, sudarant vi-
sų srovių bendrą Centralinį
Komitetą, ar kaip kitaip jis
neužsivadintų.

Užbaigia straipsnį keliais
karštais žodžiais, paragini-
mais, šauksmais, kaip "gana
tuščių ginčų" etc.

Prie viso, to mums norė-
tusi vieną kitą žodį tarti.

Amerikos lietuviai maža
aukų Lietuvos reikalams te-
sūdėjo. Per visų fondų ar
komitetų rankas teperėjo
mažiau nei 400.000 dolerių.
Tai trijų šimtų sumetų dar
bavimos valstai. Kaip prade-
dame išvadoti, rodo, reikė-
jo milijonų dolerių sumesti.
Kadangi nesumetė, tad ieš-
koma, kamė čia priežastis,
kas tokio menko aukų surin-
kimo kaltininkas. Pastebė-
jus, kad musų laikraščiai
ginčijasi, kaipada ir pasiko-
lioja, išsigyveno paprotis kal-
tininku laikyti vienybės sto-
ką, nesutikimus, partijų, lai-
kraščių ginčas. Tokio ma-
nymo auka krito ir p. T. Na-
rūševičius. Bet kaltininku
yra ne srovių ir laikraščių
nesutikimai ir ginčai (jie bu-
vo ir bus, nes neišvengiami
ir aukų rinkimo nesutrukde
arba visai maža, nes aukų
rinkimo šryties nelietė), bet
lietuvių savo pareigų ir prie-
dermių nesusipratimas, nega-
lėjimas prie didžiūmos lie-
tuvų prielti. Skauda prie to
prisipažinti, bet tai tiesa.
Musų minios lygiai kaip ir
nemažai inteligentiškos dalai
tautos reikalams pasisvenči-
mą, kaip ir p. T. Naruševičius

pasisventimą tik doleriu, ki-
tu saukuoja. Jei pas lietu-
vius tautiškas susipratimas
butų religijiniam susiprati-
mui ar priešreligijiniam fa-
natizmui lygus, mums dejuo-
ti nereikėtų. Juk pas mus
begalo geras ir save net pa-
vyzdinių tautiečių stato, jei
tautos reikalams — dešimtinę
į metus paklojo! Žmonių,
kurie savo gyvenimą, atlie-
kamą pelno bent pusę tautos
reikalams pašvęstę, pas mus
kaip ir nėra. Šaukiama nuo-
latos — "vienybė!" — "pe-
tys į petį!", o kaip reik pa-
sišvesti, ką nors duoti, tai
tik į minia žiuroma, o iš sa-
vojo kišenius su atsidusėji-
mu doleris, kitas išspaudžia-
ma. Kad jau musų burminiai
patrijotai lyg tiek pasišvės-
ti temoka, ką jau belaukti iš
minios? Tverk kokius nori
bendrų komitetus, šauk
kiek tinkama — prie dabar-
tiniojo dalykų stovio aukų
daugiau nesurinksi. Kas no-
ri aukoti ir dabar progų pil-
na — aukok į tokį fondą, ku-
ris patinka.

Nesame vienybės priešin-
gi, bet lyg kiek žmonės, sro-
vininkus pažįstame, netiki-
me, kad ji įvyktų ir ant nau-
dos išeitų. Prie to dar ne-
priaugome. Pas mus dar te-
beina į sroves pasiskirsty-
mo procesas, vis dar "idea-
lų" tebeieškoma. Naujo fon-
do atsiradimas būtų lygus
naujos srovės išdygimui.
Jei nebut būtų su Centrali-
niū Komitetu precedensas,
pusė bėdos. Jei musičkiai
tautininkai but korektiški
buvę pirmą bendro veikimi-
ri komiteto bandyme,
butų lietuvių netik dabar,
bet ir pirmiau ar fondus su-
lieja, ar kokią nors bendrą

istaigą sudarę. Dabar patys
tautininkai tai ant p. M. Šal-
čiaus, tai ant kito asmens
bėda verčia. Bet pirm fiasco
su C. K. visa tautininkų sro-
vė varomos politikos takti-
kai pritarė ir tų savųjų, ku-
rie jiems duobę kasė, suval-
dyti nemokėjo. Katalikų sro-
vė nepasitiki. Galime tai gir-
ti ar peikti, bet su faktu rei-
kia skaitytis.

Mums rodo, kad dabar
netiek apie vienybę šnekėti
reikėtų, kiek patiems auklė-
tis ir minias mokyti tautiš-
kas priedermes pildyti, jas
suprasti. Parankiau auklėti
butų prie bendros istaigos,
bet dabar susitvėrusi tokia
istaiga populiare nebus, o
kaipo toki ne pasisekimo ne-
turės. Tautos reikalams duo-
numą išauklėti gali musų
dabartiniai fondai, kurie ir
vardą, ir istoriją, ir savų re-
mėjų turi.

Kol kas reik pasitenkinti
Amerikos Lietuvių Tarybos
ir A. L. Tautinės Tarybos
Pasitarimų Komitetu, kad
tarp srovių būtų palaikomi
nors šioke-tokie santikiai.
Geresniam santykių tonui
reiktų nevilkinant išpildyti
tarybų atstovų susivažiavi-
mo norą — perorganizuoti
Centralinį Komitetą sulgy-
stojeju platformės, t. y.
Wilkes Barre susivažiavimo
užbrėžto plano. Kol tai ne-
bus atitaisyta, į visas vieni-
jimosi pastangas bus dauge-
lio žiuroma, kaip į pinklių
rengimą ar srovių despera-
cijos ženklą, bet ne į rim-
tą bendradarbiavimą pasiryži-
mą.

Tiek tuo tarpu pasakyti
tėturėjome.

NE LABDARYBES, BET TEISYBES.

Šiais laikais darbininkų
klausimas pasidarė popu-
liaris. Į darbininkų klausimą
gilinas, apie jį šneka kiek-
vienas visuomenės veikėjas.
Apie darbininkų išnaudoji-
mus prirašyta daugybė knygų;
išnaudotojus smerkianti
rašta skaitliu neatsilieka.
Periodiniai raštai, laikra-
ščiai, darbininkų reikalų
gvildinimo neišvengia, dau-
gelis gi jų išimtinai tiems
reikalams pašvenčiama. Dar-
bininkų organizacijų pilna.
Apie darbininkus kalba
ir liežuvis. Visa tai suda-
rė tą atmosferą, del kurios
daugelis darbininkų reika-
lus gvildinti imas, ne pašau-
kimo, ne žinių neturėdami.

Pridygo darbininkų prie-
telių, kaip lepsių po lieaus.
Į laudų, į darbininkus kelias
pasidarė taip nutryptu, kaip
miesto šilagatviai. Vieni,
darbininkų skriaudas ir
skurdą matydami, jautrių
sielų budami, neatlaikė —
darbininkų apgyvendinimo
ar bent užuojautą parodė.
Kiti madą pasekė, o madą
visagalinti — apie darbinin-
kų klausimą prašeko. Treti
iš prievartos, del judėjimo
proporcijos į tą pusę žvelgti
turėjo, nors apgavimais tik-
slais. Atsirado "biznierių",
kurie iš darbininkų prie-
telių dėjomosi matė galėsių
sau naudą padaryti — ir tie
darbo žmonių minios pasi-
nėrė. Kur čia ir išskaitluosi
visus motyvus, del kurių dar-
bininkams tiek išganymo a-
paštaly pravyso!

Be to, visų darbininkų
priešelių ir apaštalių pasau-
lis ir patys darbininkai len-
gvai apsiėit galėtų. Sveikes-
nė ir atmosferą būtų. Susi-
varžė darbininkų apaštalai:
"Mes darbininkus išganysi-
me!" "Mes darbininkų labui
daugiau pasidaruosime!"
"Mes tą ir tą darbininkams

duosime!" Ir juo tieji apaš-
talai daugiau panašiai kal-
ba ir šaukia, tuo daugiau pa-
saulyje neapykantos, kers-
tingo pasiryžimo ir žiauru-
mo atsiranda. Kiti tėviškai i
darbininkus žiuri, globojimo
dvasioj veikia. Jie i darbi-
ninkų klausimą žiuri tokio-
mis pat akimis, kaip kad i
labdarybės reikala. Ir pa-
saulyje, darbininkų miniose
dar daugiau neapykantos
prisideda. Ne to pasaulyje
reikia.

Ne "ganyti" darbinin-
kus reikia; ne jų naudai pa-
sadarbavimo jie laukia; ne
užtarimo, globos, labdarybės
jie reikalingi. Jie lygus vi-
siems žmonės ir lygias su vi-
sais teisės turi. Jei ko jie
ir pasaulis reikalingas, tai
teisybės. Teisybės principų
ingyvendinimo darbininkas
reikalauja, o ne labdarybės
ar tėviška dvasia atsiduo-
dančių geradarysčių. Ir vel-
miui bus teisybės pamatų ieš-
koma, jei nebus atsižvelgta
į tai, ką Kristus, tiesos skel-
bėjas, pasaulį mokino. Ne-
patinka daugeliui Kristus,
krikščionybė; vien del to,
kad jie yra prietaringų apie
krikščioniją skelbimų auka.
O vienok, jei pasaulis būtų
pasipušęs tokiu gyvenimu,
kokį Kristus skelbė, nebūtų
šiandien to blogo, tų darbi-
ninkų "prietelių" ir del jų
neapykantos, ką dabar pa-
saulio kasdieninė duona vir-
to.

Ir ant ko teisybė remsi-
kuo ją pamatuosi, jei ne ap-
reikimais Tojo, ką žemiš-
kųjų tiesų sutrauką, eks-
traktą paskelbė? Prigimties,
taigi dieviškosios, ir "Kris-
taus paskelbtosios" tiesos su-
daro tą fundamentą, ant ku-
rio Teisybės Namai turi bu-
ti pastatytas, kuriame kiek-
vienas pasaulio sutvėrimas
galėtų tokiu gyvenimu džiau-
gtis, koks "Augsčiausiojo" vi-
siems mums skirtas buvo ir
iš kur skriaudimo ir išna-

dojimo dvasia ir galimybės
prašalinta būtų.

Socialistiškos teisybės dvasia.

Rusijos nuotikius sekant,
dabartinius socialistų žings-
nius verta sulygtinti su jų
pamatiniuoju valstybės ir
jų į teisybės supratimu. Nes
visa bėda ne tame, ką dabar
socialistai daro — tas atitai-
dytina, — bet blėdis tame,
kokį valstybės ir teisybės
sanprotavimą miniose ingy-
vendina. Turto išieikovimas,
laikinios daromos skriaud-
dos gali užgyti. Bet klaidus
ingyvendintas sanprotavi-
mas apie valstybę ir teisybės
principus negreit išnyksta
ir skriaudoms daryti dirva
netik paliekama, bet dar la-
biau intresiuama.

Kad išaiškinti valdžios
atsiradimą, socialistai min-
tini žengia į preistoriškų
laikus, laikus, apie kuriuos
jokių žinių ir datų pasaulis
neturi. Tad socialistai yra
liuosi ten spėliojimus daryti,
išvadint ką nori ir kas jiems
patinka, nės užginčyti nie-
kas neįstengs, nes nėra kuo
— faktų — už, nės prieš nesira-
nda. O del vaidentvės
vaidų negi galima rimtai
ginčytis? Tad i tuos laikus
mintimi nužengę, socialistai
tokius vaidžus piešia.

Preistoriškais laikais žmo-
nių buvo maža ir tie patys
laukiniai. Maitindavos žmo-
nės tuo, ką žemė išduodavo.
Pasidaugino žmonės, už žemės
vaisius prisiėjo varžy-
tis. Buvo tarp tų žmonių ir
tvirtesnių ir silpnesnių. Ir
štai tvirtesnis žmogus už-
ėmė koki sodną ar žemės
sklypą, kurio vaisiais ki-
toms naudotis neleido. Jis
tarė: "tai mano!" Ir štai
jums, privatūs nuosavybės
atsiradimas. Tokiam galin-
dui žemės plotą ir produk-
tus užvaldžius, silpnesniuo-
sius skurdas laukė. Speka
padaryti nieko, negalėdami,
ta progos sukilti. Tų progų

jiems prisiėjo galingojo
valdono maldauti, kad jiems
leistų jo valdomais vaisiais
naudotis. Tas suprato, kad
iš to pasinaudoti galima. Jis
leido naudotis su viena išly-
ga, kad tieji jam turi už tai
atidirbti. Silpnesniems kito
išėjimo nebuvo, kaip ant ga-
lijoto išlygų sutikti. Atsira-
do vergai ir viešpačiai. Kad
geriau vergus suvaldžius,
galingasis susieškojo pagel-
bininkų, vergams prižiūrėti.
Atsirado policija. Ir štai
jums kapitalistinės syste-
mos pradžia, štai jums val-
džia užmazgoje. Vėliau jau
viskas lengvai išaiškinama.
Teismai, kalėjimai, valdžios
įvairios istaigos, viską, kaip
šiandie dalykai stovi, leng-
vai galima išvystyti, tą pri-
vatės nuosavybės ir valdžios
atsiradimo išaiškinimą pa-
matant padėjus. Visa tai tik
pasekmė anų laikų užmaz-
gos. Vienoj pusėj valdonai,
kitoj pusėj pavergtieji. Val-
donų, kapitalistų pusėje tei-
smai, policija, kariuomenė,
įstatymdavystė; pavergtųjų
darbininkų pusėje — nieko.

Atsiranda socialistai. Jie
lyg tiek gilūs tyrinėtojai,
mokslininkai, kad iš prei-
storikųjų laikų atkasa tuos
nuotikius, kurie šiandien-
nei nelygybei, skriaudoms
pamatą sutvėrė. Jie liniją
tarp kapitalistų — valdonų ir
pavergtųjų — proletarijato
pravedė. Proletarijatu jie
suuko: "Gana jums vergau-
ti! Sukilkite, pasaulio val-
donai! Tarkite! Kovoju su
nieko nepralaimėsite, kaip
tik pančius!" Ir prasidėjo
agitacija. Iš vienos pusės
kapitalistų, valdžios niekin-
gumas, nedorybės, iš ki-
tos pusės darbininkų skriaudos,
išnaudojimas piešiama. Visu
jų laikų revoliucijinė dvasia
žadinama. Ir šiandie tas pat
daroma! Tame liudininkai
sa socialistišką spauda. Visu
jų laikų organizuotasi, lauk-
gi laiko organizuotasi, lauk-
gi laiko organizuotasi, lauk-
gi laiko organizuotasi, lauk-

Kraujais Užrašyta

Parašė F. Virakis

(Tasa.)

Lietuvos smuklėje.

Jonas Veverskis su škidrogių Lauru sėdi prie ke-
turkampio staloio pruselio Bundžiaus smuklėje, Vielo-
nos miestelyje.

Ant stalo stovi bonkutė "kazionkos-sorokovkos"
ne paprastosios raudongalvės, bet baltgalviukės, geresnės.
Pora bonkų alaus, pora silkių, gabalas baltos piklevotos
duonos ir druskinė, mažas stiklėlis prie degtinės, pora stik-
linių prie alaus.

Smuklė pilna žmonių; užimas, klegės, kaip per
naujus metus žydų škaloje. Dumų debesiai liuliute liu-
liuoja, nuo silkių galvų ir cibulių kvapnio nosis augstyn
rieste riečiasi. Nuo dailų žodelių, kad ir ne nuolatos, net
ausų galai rausta; o nuo alaus, degtinės ir šlapgario ma-
lonaus kvapo, nosis kaip naginė raukiasi ir čiaudo, kaip
nuo bernardinų tabokos miltelių.

Jonas pripilė sau ir Laurui po stiklinę alaus ir sa-
ko:

— Lauruti, išsigerkiva; ar šiaip, ar taip, mudu po-
nais nebusiva ir kumečiantų neisiva; duonos užteks mu-
dviejų visam amželiui. Kiti ir skolomis apsikrovę ir tai
dar mano gyventi ir dar išsigeria, o mudu gyvenava sau
kaip ponai, ko mudvėm bėtruksta?

— Žinoma, kad nieko netruksta, tik tai dirbk, Die-
va garbink ir voliokis gerybėse, kaip inkstas taukuose, y-
pač dabar, kuomet išėjome į viensėdijas, į kolonijas ir į
sitaisėme pagerintus ūkininkystėje įrankius ir užvedėme
ūkininkystėje tvarką palei to jaunjojo agronomo nurody-
mų. Tai tikrai karališkas gyvenimas, nežinau net, kur
šiemet ir sutalpinsi visą laukų derlių: taip gerai viskas
užderėjo, užaugo.

— Ir pas mane taippat prikimsa visos triobos, o kitus
javyt turėjau net ant lauko kuginose sukrauti. Mat, ką
tai reiškia viensėdijoje gyvenimas ir gudresnis ūkininka-
vimo budas! Seniaus, soddžiue gyvenant, nės pusės to ne-
užaugdavo

— Taip, kaimynėli, taip. Dabar ir gyvulių nors ir
po mažian laikova, bet vyre, gyvuliai jau ne tie, ką pir-
mai budavo; dabar ir karvės pasidarė kitokios; arkliai
kiti, kad ir tie patys, bet visai atrodę esą kitos veislės, tai
vis padaro gero pašaro perteklius.

— Ir mėslo dabar turime tiek ir tiek; turi gerai
galvą pasukti, kur ji visą padėti, kad sutalpinti i lauką.

— Bet ir mėslos koks? Pirmai, soddžiue, budavo
šiaudeliais apdriakysį pudomo lauką, jei geras burys va-
ny atleka, tai ir išnešioja kojomis visą. O dabar mėslos
kaip molis, ir kurį sklypą užkrėtei, tai per keliatą metų
toje vietoje javai, kaip dumas juoduoja.

— Žmonija kaskart eina gudryn ir gudryn.
— O mudu baigkiva gerti alų. Jau bus laikas ir
namo skubintis, o dar turiu užbėgti pas daktarą.

— Ar kas serga?

— Piemenė koją pasipašino ir šlubuoja, o labai ge-
ra mergaitė; mano žmonos tai dešinioji ranka. Gal gy-
dytojas duos šlokių tokių vaistų, kad palengvėtų ir grei-
čiau išgytų.

— O pas katrą eisi?

— Eisin su lietuvi. Reikia palaikyti saviškį; o
dar sakoma esąs geru žmogumi.

— Ne žmogus, bet dar vaikas. Ar nematei, baž-
nyčioje netoli krotelių klupojo laike pirmųjų mišių? Tok-
sai augalotas, baltveidis, su riestais usiukais ir apkarpy-
ta barzdele.

— Mačiau. Matėsi, kad doras katalikas: taip pa-
doriai užsilaike bažnyčioje laike pamaldų. Net ir per pa-
mokslą išbuvo. Aš išsykio pastebėjau, kad tai šama ne
kokio tenai šumbajorio, bet rimto žmogaus, nors ir nedasi-
protėjau, kad tai jisai yra daktaras.

— Jisai, jisai. Aną dieną buvau su reikalų klebo-
nijoje, tai ten ji sutikau ir kunigas klebonas su juomi su-
pažindino. Puikiai lietuviškai kalba, taip kaip musų jau-
nasis kunigėlis. O šnekos pas ji, kaip vandens. Apie vis-
ką žino. Supranta netik apie ligas ir sveikatą, bet ir apie
ūkininkystę žino, kaip agronomas. Man patarė įsiveisti
Beldeiskus (Belgiškus) arklis, "švienes" (šveicariškos)
veislės) karves ir naujos sėklos kviečių, "banatka" vadi-
namų. Sakė, kad jie daug geriaus užaugę, negu musų pa-
prastieji. Ir taip nuodugnai ir plačiai apie tuos dalykus
išaiškino, kad aš jo paklausęs pasiryžau ir įsitaistyti viską
taip, kaip jis nurodė.

— Tai tamista jo ir klausinėjai apie viską, kaip sau
lygaus... Galėjo but nedrasu arba net nesmagu.

— Kad su juomi taip drasu, kaip su broliu. Jo ne-
reikia nė klausinėti: tik paspėk klausyti ir tēmyti, kaip
jis kalba. Net, žinai, tas gudruolis dvarponis iš užnemu-
nės, vokietyš Fricas, ir tas klausėsi išsižiojęs, o paskui
daktarui kokio tenai žyduko gydyt išėjus, mums pasako-
jo, kad ir jisai daug ką apie sveikatos užlaikymą ir ūkinin-
kystę iš daktaro kalbos nauja patyręs, tai esą aukso žmo-
gus, dar tokio musų aplinkėje nebuvę; jei būtų vokiečiu,
tai tuoj savo dukterį su trisdešimtis tukstančių rublių kra-
čio už jo leistų, jeigu ji jam patiktų, o dabar...

— Mat koks vokietyš, bjaurybės...

— Na, baigkiva gerti, reikia skubėti namo.

— Žiurėk, žiurėk! Daktaras jau kur nors i durą
pas ligonį važiuoja. Išbėgk lauk, ant kelio susigausi.

Lauras išpuolė staiga per duris laukan, nusiėmė ke-
purę ir ena prieš atvažiuojantį daktarą. Daktaras apsi-
stojo ir sako:

— Na, tėve, nelabai gudriai darai kepurę nusimda-
mas prieš žmogų; tas dabar nemadojo.

— Kad, daktarėli, senas inprotys neatleidžia. Bet
dovanokite man, ką jus sulaikiau: mano piemenė koją per-
sidurė ir šlubuoja; norėjau gauti jai gyduolių.

— Labai gerai, tėve, darai, kad rupiniesi apie savo
samininkų sveikatą; aš parašysiu receptą i aptieką, duos
gyduolių..., bėt kur gyvenate?

— Gerai, jei prieš devynes grįšiu, tai užvažiuosiu.
Sudiev!

— Mes iki pusės dešimtos tamistos lauksime. Lai-
ningos kelionės!

— Likites sveiki!

Ir daktaras nuvažiuavo.

Kelionė Panemunės Vieškeliu.

Nusileidus gana stačiu Veliunos kalnu i pakalnę,
tuojaus randasi upelis Gystus, o šale to upelio riegso dva-
ras ir apgriuves murinis bravaras žydo pono Jaffas. Tai,
tur but, bene bus vienintelis Lietuvoje dvarponis žydas. Ir
reikia pripažinti, kad daug geriaus ūkininkauja, negu ap-
linkiniai sulenkėję dvarininkai.

Nuo Gystaus linkui Raudonės vieškelis eina deši-
nuoju Nemuno krantu, taip kad po dešinei turime Nemu-
no kranto kalną, daugiausia apaugusį šlaitais ir giria, o po
kairėi plačias, derlias panemunės pievas, lankas, kurios
užsibaigia smėliu Nemuno pakrantėj, kur auga tankiai
sužėlę, bet neperdidžiausi žilvių karklynai, lakštingalų
dalininkų sodybos ir, toliau už jų, platusis Nemunas,
musų Lietuvos upių tėvas.

Kelias vietomis geras, vietomis smėlis, bet juom va-
žinoti yra labai malonu.

Cia girdysi žilbiųėjimai įvairiausių paukštelių; o la-
biausia puikiausius pasaulio dainininkų — Lietuvos lak-
stingalų. Čia kvepi įvairių įvairiausių žiedėliai lankose ir
atkalnėse žydinčių žolynėlių ir žolelių. Čia krantuose o-
šia girios: skroblių, ažuolų, pušių ir kitokių medžių ir me-
delių. Čia šlama šlaitai lazdynų, kadugių, alksnių, ožėk-
nių, putinių, barbarosų ir erskėtrojų bei erskėčių. Čia
ant gluosnių šakų, ant skroblių ir skirpstų stuburių ir ka-
mių karstosi, vyniojasi apyniai, švento Jono karkleliai,
vijoklės ir kitoki įvairių rūšių vijukščiai, kurių lapai ir
šluotų kėkės nusvirusios, vėjo pučiamos siubuoja, svymo-
ja ir džiugina keleivio aki-

jau pradeda atsirasti, kad savo rankosna, anot prezidento Wilsono, įstatymdavystės teises pasigavus.

Išdomėkime gerai, ant ko socialistai valdžią ir teisybės principus pamatuoja. Jie kitokio pamato nesuranda, kaip spėka. Nuoga, brutali spėka. Spėka, pagumais preistoriškose laikuose valdžiai, valstybei pradžią davę, vėlesnes formas išdirbo. Kieno galė, to jo ir tiesa, ir įstatymdavystė. Sukurtytai miniai pasakyta: "Tu skaitlinga, tu galinga. Naudokis tuo, paimk savo rankosna valdžią ir dirktuok, kaip tau patinka". Toliau savo asmenis reikaliu nematančiam žmogui tas patinka, jis bruzda ir susilaukiama minios pilvo diktatoros.

Tokios tai agitacijos sukuryje Rusijos bolševikai įsigalėjo. Ne kuo kitu valdžią į rankas pasigavo, kaip spėka, ginklu. Ne kuo kitu valdo ir "teisybę" daro, kaip ginklo priemonė. O minia, tariamąją valdžią ir teisybę darymo teisę pasigavusi, visuose excessuose teisinama, nes peikti nedrįstama: ji savo rustybę ant peikėjo atgrįžti gali. Kas neskaitytė apie žemius, turtų užgriebimą Rusijoje? Pranešama, kad del to jau ir varžytinių esama — gobšumo apsišėkimai. Kas neskaitytė apie vyresniųjų žudymus, kaip kareiviai oficerius skerdė — minios teismas. O gen. Duchonino per kareivių minią nužudymas? O liaudies komisionierius Krylenkū už tai kaltininkų nė tinkamai nenupeikė, nekaltinamą apie nubaudimą. Kaipgi, kerštas pateisinamas. Kieno spėka, to ir teisybė.

Užmirštas Tas, kuris amžinas tiesas skelbė. Vaduo, kuris ne pasakėbomis, tik tiesomis, bet geiduliais, kurie socialistų vadu tapo. Geiduliai sukelti, minia įsi-

buota. Teprasitęs toks stovis, vėliau ne konstitucijiniai seimai, ne kas kiti šalies nenuminami. Kuo nors nepatenkintu buti visuomet progos atsiras. Nepatenkintieji kils — ir naujos revoliucijos. Nes spėka, ginklas valdo, įstatymus ir tariamąją teisybę daro. Ir tol nieko gero nebus padaryta, kol toks jau įsigyvenusi supratimas apie valdžią, apie darbininkus viešpataus. O taji supratimą prašalinti ir daug, daug laiko, nes jis daugeliui patinka.

Prisies kada nors Kristų, krikščionybės principus atsiminti. Ir juo greičiau bus atsiminta, pažinta ir persiimta krikščioniškosios demokratijos principais, tuo greičiau ateis pasauliniamybė ir teisybė.

Prie Moterų Skyriaus.

Pajudinus klausimą "Moterų Skyriaus" įvedimo "Garsas", atsirado balsų už ir prieš. Išsivystė dvi aiški nuomonės: viena įvesti organą atskirą Moterų Skyrių, kita, vien kvieisti moteris rašyti ir gvilidenti savus reikalus, neįvedant atskirų moterų reikalams kolumnų. Kaip viena, taip kita pusė pridūoda ir savo argumentus. Pirmiausia atskiram "M. Skyr." įvedimui pasipriešino organo redaktorius. Kodėl jis priešinosi, man paaišnorėjo valandėlę pamastyti. Galop priejau prie išvados, kad jis tai išreiškė ne be pamato. Tas išreiškta pasiremiant patyrimu.

Neesu priešinga užvedimui organo atskiro kolumno del Moterų. Bet didžiai abejoju apie to kolumno indomybę, vertę, našumą. Kad kolkas mes savo tarpe praktiškų raštininkų neturime, tikiu, dauguma su manimi

sutiks. Gi užvesti Moterų Skyrius ir pavesi jį pripildyti vyrams, esu priešinga. Tokio skyriaus bus menka svarba. Be to, kas užtikrins, kad mes užsivedę atskirą kolumną organo nekartosime "Moterų Dirvos" taktikos? Mums pirmiausia reikalinga bendra praktika. Tokiai bendrai praktikai mes turime pilniausią progą dabartinės organo skiltyse. Rašykime, ką katra išmanome. Kaip redaktorius užreikšė, mums organas atviras. Tad gi ar negeriaus mums bus išmėginti savo literatiškus gabumus bendrose špaltose, o patant pakaitinai spēku, eiti prie aktyvio darbo atskirame kolumnyje ar, dar geriaus, atskirame priede? Juk ką mes rašysime į bendras špaltas, mūsų reikalams nekėiks, bet priešingai, išlavins praktiškame rašyvos darbe, kame mes iki šiol beveik neturėjome progos. Susiv. L. R. K. A. trečdalis ar daugiau narių yra moterys ir merginos. Iš moterų sryties organo rašyti mums butinai reikia turėti daugias, negu iki šiol turėjome. Bet jei mes pačios nepradėsime rašyti, vyrai į pagelbą nesiskubins. Pradėkime pačios daugias apie save kalbėti, o tada ir draugai vyreliai galės mums daugiau pagelbėti.

Valgiu gaminimas, namų ruošą, šeimos hygieną, mūsų pačių lavinimasi ir tam panašūs dalykai, tai mus gyvieji reikalai. Tik mes pačios tuos reikalus kaip reikiant galime suprasti ir gvilidenti. Rašykime, katra ką suprantame. Didmiesčiuose merginos ir moterys turi daugias progų lavinties valgiu gaminimo ir kitų moterims prieinamų dalykų. Kodėl gi joms nepasidalinti įgytoms žinioms su moterimis gyvenančiomis mažose miesteliuose, kame panašių progų negalima rasti?

Aš pilnai tikiu, kad atsiras iš mūsų tarpo. Kol niekas mūsų neparagina, mes nedrįstame pačios pradėti, bet syki pradėję plunksną var-toti, jos veikiai į šalį nedėsi-me.

Eikime laipsniškai, nesi-karščiuojant su "nuosaviais organais", o atsieksime sa-vo.

Pranė šimbeliutė.

Kalėdų Dovanos.

Chicagoje neramu.

Kada Rytinių valstijų lietuviai doleriais užskambino demokratinei Lietuvos Respublikai maršą, tai Chicago centras — sv. Jurgio parapija — nubalsavo neatsilikti.

Sv. Jurgio parapijoje veikia darbštus Tautos Fondo 32 skyrius, kuris daugiau už kitus Chicago skyrius šiemet aukų surinko: virš \$1.500.00. Smagu čia pastebėti, kad ponis A. Nausėdienė daug rūpesčio ir darbo 32 skyriaus veikimam indėda. Dabar ji, prisijusdama čekį ant \$118.00, sako: "Dar ne viskas! Sujudęs dar draugijos, bus dar bent kelias šimtinės..." Labai malonu tokius pranešimus skaityti, o dar maloniau čekių gauti.

Minėtą čekį ant \$118.00 štai kas sudėjo 32 skyriaus prakalbose, gruodžio 2 d.:

- 1) Kun. Fab. Kemėšis \$5.00
- 2) Inž. M. Zalokas 5.00
- 3) Antan. Nausėdienė 5.00
- 4) Pranė Vaitkaitė 5.00
- 5) Myk. Kriaučiūnas 5.00
- 6) Juozas Mikšys 5.00
- 7) Ona Karpavičienė 5.00
- 8) Ona Šavickaitė 5.00
- 9) Dom. Pušinskis 4.00
- 10) Mar. Gaidauskienė 3.00
- 11) Petras Žiaubra 3.00
- 12) Magd. Duobintė 2.00
- 13) M. Gedvilienė 1.00
- 14) Ona Paulikienė 1.00
- 15) St. Kaniūkė 1.00
- 16) Ant. Mileikis 1.00

Viso... \$56.00
Sv. Jurgio parapijos Fe-

deracijos Komitetas suauka-vo:

- 1) Kun. Ign. Albavičius 5.00
- 2) Kun. Jer. Vaičiūnas 5.00
- 3) Jurgis Zakas 1.00
- 4) A. Nausėdienė 1.00
- 5) Jurgis Petkus 1.00
- 6) J. Leščauskas 1.00
- 7) Juozas Garukas 1.00
- 8) A. Gilienė 1.00
- 9) Kazys Buras 1.00
- 10) Leonardas Šimutis 1.00
- 11) P. Česnakaitė 1.00
- 12) E. Urbaičiūtė 1.00
- 13) P. Preikšaitė 1.00
- 14) J. Tumasonis 1.00
- 15) Dom. Adomaičiūtė 1.00
- 16) S. Milėriūtė 1.00
- 17) V. Petrauskas 1.00
- 18) Petr. Freitkaitė 1.00
- 19) Al. Budreckis 1.00
- 20) Ona Balsaitė 1.00
- 21) C. Dargaitė 1.00
- 22) Kun. F. Kemėšis 1.00

Viso... \$30.00

Tai sv. Jurgio par. Federacijos Komitetas Chicagoje sukūrto toki pat Komitetą Bostone. Bet kas sukurs kitas Bostono draugijas: darbininkų, moterų ir vyčių kuopas?

Piln. Blaivininkų 27 kfp. (taip pat sv. Jurgio parap., Chicagoje) iš kasos paklojo \$10.00. 32 skyrius visokių aukų sunėšė \$22.00. Taip ir susilipdė čekis \$118.00 vertės. Pirmiau Kalėdinių dovanų 32 skyrius prisiuntė \$25.00, tad su dabartinėmis susidaro \$143.00. Tai tik vieno 32 skyriaus iš sv. Jurgio parapijos dovana! O kur dar visa Chicago? Eina neaiškus gandas,

kad 39 skyrius sv. Kryžiaus parap., rengiasi prie didelio žygio. Oficialio patvirtinimo dar negavom, tad nieko išanksto negalima spręsti, tik tiek yra žinoma, kad sv. Kryžiaus parapijoje yra daug gerų žmonių ir jei jie pasijęžtų sv. Jurgio parapiją su-kirsti, tai ir galėtų, bet reik-tų išsijuosus padirbėti.

Tuometarpi iš kitų Chicago parapijų ar skyrių jo-kių žinių negauname. Ne žinau, kas ten dedasi. Tad su nekantrumu ir iš ten lau-ksime ir malonių žinelių, ir čekių...

Dirbkite, vyrai! Jusų dar-bų Lietuva laukia!

New York.

Nežinia kodėl: ar delto, kad New Yorko lietuviai la-bai plačiai ir retai po didžiau-sią Amerikos miestą išbars-tyti, ar del didelio šalčio, 1.000 kurs netik ausis, bet ir kiše-nius dažnai sušaldo, į salę su-sirinko tik 23 žmonės. Ne-daug, bet geri. Tik 23 sudėjo \$52.00 ir dar sutvėrė 98-tą Tautos Fondo skyrių. Tokie lietuviai tai tikras Lietuva! džiaugsmas! Iš 23 net 16 ta-po Tautos Fondo nariais. Štai jų aukos:

1) Petronėlė Zuikiūtė au-kojo \$10.00 ir liko naujo sky-riaus išdipinke. Tai didžiai veikli ir pasišventusi lietu-vaitė. Lietuvai daug tokių reikiu.

2) Jurgis Bartušius, sky-riaus pirmininkas 5.00
3) Juozas Gudžius, sky-riaus raštininkas 5.00

Nariai:

- 4) Kun. J. Šeštakas 5.00
- 5) Petras Jonauskis 5.00
- 6) Efr. Sukiutė 5.00
- 7) Ona Snužinkienė 5.00
- 8) Juoz. Simonavičius 1.00
- 9) Juozas Navikas 1.00
- 10) V. Žilienė 1.00
- 11) P. Matusas 1.00
- 12) J. Braškys 1.00
- 13) P. Puodžiūnas 1.00
- 14) A. Kaulius 1.00

15) J. Urbonas 1.00
16) P. Lekis 1.00
Viso... \$49.00
Smulkių aukų 3.00

Tad išviso inplaukė \$52.00

Brooklyne

dar bus prakalbos gruo-džio 16 d., nedėlio, 7:30 val. vakare, Pan. Sv. Apreiški-mo parap. salėje. Prie \$199 pirmiau Brooklyne surinkto dar gerokas pluoštas prisidės.

Bostonas nesnaudžia.

Ponas J. Karosas tik ką prisuntė žinių, kur trumpai pasakytą, kad Bostono drau-gijos baigia \$400.00 kranti. Tai tik pradžia esanti. Bu-sia ten net dvėjos prakalbos. Draugijos savo aukomis nu-stebinsią visą Ameriką.

Žinant bostoniečių darb-štumą, nolumą, pasišventi-mą ir ištvermę, nėra reikalo ir stebėtis. Jie tokie patri-jotai, kad savo liekamą už-darbį pasirengę per pusę su Numylėta Lietuva pasida-linti. Jei visi lietuviai taip apsišviėt butų, nehušigas-tume nei vokiečių "kultu-ros".

Jau esame tikri, kad Bos-tono lietuviai Kalėdinių do-vanų \$1.000.00 lengvai ant Lietuvos aukuro padės. O gal ir daugiau?...

Pirmiau buvo paskelbta \$1.120.00.

Per savaitę inplaukė 170 dolerių.

Viso iki gruodžio 10 d. Kalėdinių dovanų suplaukė \$1.290.00.

Šią skaitlinę prieš akis turint, galima spręsti, kad visi Amerikos lietuviai leng-vai Kalėdų fondan sukratų vai \$10.000.00, jeigu taip pasi-švestų, kaip ligšiol aukavę sieji pasišventę.

Tad laukiame visų lietu-viškų kolonijų pasišventi-mą parodysiant.

Reikia sukrusti draugi-joms, kuopoms, pavieniams. Kalėdos jau nebetoli. Reikia skubinties. Kalkime geležį, kol ji karšta. Dėkime Lietu-vai aukas; kol ji reikalauja. Aukokime greit, nelaukime, nes tautos priešai Lietuvoje kasdien šventvagystę pildo. Skubinkim Tėvynę liūtosia ti, nes ji laisvės trokšta.

Kazys Pakštas.

Tautos Fondo Sekret.

456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

TAUTOS F. AUKOS.

Chicago, Ill.

Pas ponus Gedvilus, 733 W. 19-th St., apsilankę gar-nys ir padovanojo dukterai Adolfiną - Nataliją. Iš tos priežasties lapkričio 29 d. buvo linksmos krikštynos ir susirinkę svečiai už garnio dovaną sudėjo dovanų nukentėjusiems del karės ir Tautos Fondą.

Po \$1.00 aukavo šie: Stulpinas, S. Dirmaitis, Dirmaitienė, P. Tubūtis, A. Srogiene, A. Gedvilas, P. Srogiene, T. Narmavilaitė, P. Mileikienė, P. Buivydytė, J. Vesfenderienė, A. Budreckienė ir 50c. Pranas Jokas. Viso labo Tautos Fondo gavo \$11.50.

K. Pakštas,
T. F. Sekret.

Katalogas Dykai

Dang mokyti ir garbingi vyrai bu-vo, kurie visai nematė mokytojų. Išlavino jie iš knygu. Ir tu ga-li tai padaryti, jei niekias įdėsi neleidamas į knygą kibai. Be to, laimėjimas knygos, adresuok: MAT. MILUKAS, 542 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Čin gali gauti visokių knygų, ko-kių tik nori. Būdamas mokyto-ju de markę atsimysim. 200000

Čia pievos žolės tankumynuose landžiodama plač-gerklė griežlė dienomis ir naktimis garsiai šaukia "skėsk plėšk".

Čia vyturėliai padangės kabodami ir sparneliais plasnodami, virpendami "čyru-vyru" daineles čyruoja, visą apielinkę ramina, džiugina.

Čia nuo zirzenčių bitelių ir kitokių įvairiausių val-džijų, žiogų, vabalėlių, visas oras gauste gaudžia, tarsi nuo tobuliausių simfonijos orkestrų aidu. O tenai ir nuo Nemuno girdisi liuliunojančio vandenilio vilnių ošimas ir pliauskimas nuo nuolatinio skalavimo lėkšto, nuolaidaus, balto smėlio ir akmenėlių pakraščio.

Taip tie visi gražumai, taip tie visi balseliai, tie vi-si ošimai, raliavimai ir liuliavimai susilieja į vieną malonią harmoniją, kad keleivio širdį ir sielą užhipnotizuoja, tarsi keretė užkerėja, kad keleivis įsisvajoja, užsisvajojęs pamiršta apie viską, o tik džiaugiasi ir gerėjasi gamtos grožybėmis, Lietuvos prigimties malonėmis, kaip kukikėlis savo mieliausios motinėlės prieglobstyje.

O čia dar viršum to viso tyra, giedri dangaus skliau-tų mėlynė, per kurią kur-ne-kur pasidriekė, išsimėtę plau-klia, slenkta balti garbanuoti, lengvučiai padangių debesė-liai, ir šviečiai maloniai šildydamas skaisai Lietuvos sau-lutė, gamtos gaivintoja ir motinėle, Dievo malonės akis, gyvybės palaikytoja.

Tą visą išdidų, ramų ir puošnų puikumą, retkar-čiais pertrankia pukštavimas Nemuno vilnimis bėgančio garlaivio. Bet ir to smirdantieji anglies dumai, tyrūne Lietuvos ore taip greitai ištirpsta, kad juos vos spji žmogus užuosti ir jų jau nėra...

Tokiuo keliu, tarpe tokių grožybių važiuo musų daktaras į Raudonės dvarą.

Vaziuodamas netylėjo. Kalbėjosi su vežėju ir iš-jojo sužinojo apie kiekvienos vietos vardą ir ypatybes, taip kad laike tos kelionės sugraibė nemenką pluoštą mažesnių ar didesnių vertės ir reikšmės vietinių žinių, kurios būna kartais svarbiomis vietiniuose gyvenimo reikaluose ir ap-linkybėse.

Bet mes tą visą palikime nuošaliai. Mes tik paži-rėsime, ką daktaras sužinojo apie Raudonės dvaro gyven-tojus, pas kuriuos įsai dabar į svečius važiuo.

Tranai.

— Pasakyk, Petrai, koki tenai tie jusų ponai Rau-donėje? — užklausk daktaras savo vežėjo.

Tam to tik ir tereikėjo, nes liežuvi turėjo nė paro-dai ir dantims valyti. Žinoma, daug ką prigelbėjo to lie-žuvio miklumui ir gerai degtinės stiklinė, kurią išvažiuo-jant daktaro tarnaitė Petra pavaikino, taipgi malonūs ap-sėjimas ir kalba pono daktaro.

— Ponai, kaip ponai — visi kaip šėtonai.
— Kaip tai?
— Ugi taip: visi čilpia žmogaus sveikatą ir krau-ją geria; negeria, bet lakte laka.

— Argi iš tiesų galėtų taip buti?
— Tikrų tikriausia tiesa, kaip Dievą myliu.
— Na, Petrai, tik neprisigok be jokio reikalo; tas nėra pagirtina. Taip daro tikrai gudi, o lietuviams taip daryti neišpuola.

— Kad, ponas daktare, matote, musų dvaro ponai veik visi gudi arba sugudėję šunbajorėliai; o mes, tar-nai, noroms nenoroms jų inpročius pradėdame pamėgdžio-ti ir ilgaiuiui taip prie jų priprantame, kad jų net nepa-stebime.

— Na, tiekto, apie negerą paprotį; bet paaiškinsk apie ponus. Man tas butų žingeidus.

— Patys musų dvarponiai, didikai, retai kuomet namie tesėdi. Gyvena didmiesčiuose. Bet kuomet par-važiuoja ir tuomet retai kur kisi, nors, kaip sako, esą labai geros širdies. O dvere viską veda dvaro užveizdos, tie, tai ir yra tikri šunes.

Čia Petras, nusispiovęs, užkirtu arkliams po rim-bą ir vėl nutilęs užsimastė...

Tas dar labiau daktaro žingeidumą sukėlė ir jis, Petrą kalbindamas, toliau apie dalykus kvošė:

— Kuomi jie tau taip nusidėjo?
— Gyvenu Gystėnuose.

— Gerai. Jei suspėsiu, pargrįždamas iš Raudonės užsuksiu pažiūrėti tą josios koją. Noriu tikrai sužinoti ir ištirti, kas tenai yra, kad galėčiau pasekmingiau išgydyti.

— Ką čia, ponas daktaras, taip rupinties... Bet jei-gu malonė, tai labai meldžiamo atsilankyti! Mes mielai tamistos lauksime.

— Ne man vienam jie nusidėjo, bet visiems. Spa-ūžia iš kiekvieno paskutiniuo syvus, spēkas ir prakaita, o užmokėsnį ir ordinariją suka prisimyne. Už pasirautes kiaulei ar karvei žolės sauja, tuoj kelius rublius paba-dos į knygutę užrašo ir jau tų niekuomet nematysi. Mal-kų tiek teduoda, kad su vaikais gali žmogus grincioje su-salti. Šiaudų į lovą pasikloti pundeļi kol išsprakši, tai turi su maldavimais apseiti dešimtį ponų ir tai vos tokius tegausi, kurie jau niekam nebetinka, kur suplėkė ir pelių sukopoti... Būlvėms ar linams žemę nuskirs koprasčiau-sioje vietoje; kiekviena pavasari būlvėms šodinant pri-sieina po kelias dienas streikuoti, kol ant savo pastato-me.

— Ką sakai? Ar jus ir streikuoti mokate?
— Reikalas, ponuli, visoko išmokina.

— Ir jus savo streikavimu ką nors laimėjate?
— Neperdangiausia, bet visgi šį-tą laimėjame ir po kelias dienas pasilsime.

(Bus daugiau.)

Tautos Fondo Reikalai

TAUTOS F. AUKOS.

Worcester, Mass.

Aukos, surinktos nuo balandžio 1 iki lapkričio 3 d., 1917 m.

Draugijų aukos.

Lietuvos Vyčių kp. \$30.00
Sv. Jurgio draugija 29.08
Moksleivių 14 kp. 20.00
Blaivininkų 25 kp. 10.00
L. D. Sejuogos 7 kp. 10.00
L. Vyčiai ir Sv. Kazim. parapijos choras 43.86

Kitokios aukos.

Barbora Galeckitė 10.00
Ona Gurevičienė 1.00
Pranė Varauskiūtė 1.00
Smulkin 2.20
Kredito 2.75
Už knygas 1.00
L. Vyčių ir Sv. Kazim. parap. choro koncerto pelnas 20.86
Vilko Vilkauskio įpėdinio krikštynose 12.00
Už diplomus 4.00
Pikniko žemės pelnas 10.00
Vestuvės P. V. Karoblio su p-le O. Pranckevičiute surinkta 13.30
Už knygas pridavė P. Zataveckas 16.00
Surin. J. Mitkevičius 2.70
Vestuvės P. Skardžiaus su p-le Bendikaite 19.00
Ona Čirvinskaitė surin. 1.87
Mat. Kiliškauskio vard. 4.60
Pikniko pelnas 7.36
Pikniko žemės pelnas 5.00
P. Stokienė surinko 1.86
M. F. Raidy 6.00
Už gaidas 1.00
Mėnesinių duoklių surinkta 32.30

Viso inplaukė \$328.74

P. Zataveckas, 30 sk. rašt.

Viršmėnėtos aukos \$328.74 nuo 30 skyriaus Centro sekretoriaus jau priėmė ir pasirašė išdukimui.

K. Pakštas, T. F. Sekret.

DEL LIETUVIŲ INFORMACIJOS BIURO WASHINGTON, D. C.

Per spaudą ir liežuviu kaskurie piktos valios žmonės pradėjo skleisti neteisingas žinias apie Lietuvii Informacijos Biurą Washington. Girdi, Biuro vedėjas Dr. Bielskis imas net \$300 algos ir mirties.

Tad rašyti reikalinga tas neteisingas paskalas užginčyti ir štai ką pasakyti del L. Inf. Biuro išlaidų: Biuro vedėjas, Dr. Bielskis, guma tik \$100.00 j mėnesi, o kitoms Biuro išlaidoms, kaip spaudai, telegramams ir t. t. Tautos Fondo Valdyba yra įngaliota išleisti nedaugiau \$200.00 j mėnesi. Tai reikšia, Tautos Fondas negali išleisti visam Biurui užlaikyti daugiau \$300.00 j mėnesi, bet mažiau išleisti visados gali. Taigi ir išleidžia kur mažiau, ne \$300.00. Pasirūpinkite visos L. Inf. Biuro išlaidos pasiekia tik apie \$140.00 j mėnesi.

Taigi ir paskalos apie \$300.00 Biuro vedėjui algos yra tik tuščias išmisas, tu, kurie Lietuvos reikalams bando kankinti, vien šnipinėdami Lietuvos priešams, kiti ardydami mūsų varomą darbą.

Kazys Pakštas, T. F. Sekretorius.

SKYRIAMS APLINKRAŠTIS.

Gruodis, 1917.

Paminėkime šv. Kalėdas.

Jau mėnuo praslinko, kaip iškėlėme sumanymą Kalėdų dovanas paaukoti Tautos Fondui laisvės reikalams. Štai kodėl laisvės reikalams:

20 nuošimčių nuo reguliarių aukų užtenka tikrai kasdieniniams Lietuvos nepriklausomybės reikalams. Betgi karė amžinai nesitęs. Prisiartinis juk taika. O gal ji ir art, nes vienu ar kitu apie taiką kalbama, prisimenama. Taikos konferencija nustatys tautoms sienas, gyvulus valstijų santykius. Ten ir Lietuva turės savo dalį gauti. Kokia mūsų tėvynės dalis bus — daug prigulės nuo mūsų, Amerikos lietuvių. Mat Lietuvos atstovai gins tautos reikalus išpaskutiniųjų. Tėvynėi gimi reiks ir didelių išlaidų. Tas išlaidas (kad ir nevisas, tai bent nemaža jų dalis) mes, amerikiečiai, turėsime apdengti, nes pas mus daugiausia pinigų. Juk mums ir gėda būtų nors pinigais negelbėti savo išdraskytos, išdegintos Lietuvos. Todel ir Kalėdų dovanas mes privalome dėti laisvės reikalams, kad, taikai prisiartinus, turėtume kuomi apsiginti.

Taikos deryboms mes turėtume sudėti nors dešimtį tukstančių dolerių (\$10.000.00). Ir esame tikri, jei visos lietuvių kolonijos taip brangins Lietuvos nepriklausomybę, kaip brangino Brooklynas, Patersonas, Newarkas, Cambridge ir New Britain, kad \$10.000.00 Lietuvai apginti bus sudėta.

Štai ką minėtos kolonijos jau padarė:

1) Brooklyn, N. Y. \$199.00
2) Paterson, N. J. 140.00
3) Newark, N. J. 255.00
4) Cambridge, Mass. 270.00
5) New Britain, Conn. 71.00
6) Chicago, Ill. (tik iš Sv. Jurgio par.) 143.00
7) Philadelphia, Pa. 100.00
Iš kitų miestų smulkesnės aukos. 62.00

Viso iki gruodžio 6 d. \$1.240.00

Nėra malonumo apie tą patį dalyką nuolat kalbėti, priminti. Bet reikalo malonumais nepavadosi. O jei Lietuva po karės ir vėl atsidurtų svietimos rankose, tai ne vienai jautriai lietuviškos šeimai ramybės nebūtų.

Ne čia vieta plačiai kalbėti, kad Lietuva gali gauti nepriklausomybę. Čia mūsų rūpi, kad mes, jaunos Lietuvos valstybės piliečiai, inžengtum savo "Pažadėton žemėn", savo Kanaaną, pilni gerų norų, pasišventimo, ištvermės. Mūsų pasišventimo, ištvermės Lietuva dabar reikalauja. Kur tie vyrai-žuolai, pasirengusieji Tėvyne gelbėti? Kiek jų? Išrodo nedaug. Daug daugiau suglebelių. Bet tie Lietuvai ne nauda.

Geros valios lietuviai nors per Kalėdas privalo atminti savo tėvų šalę ir dėti auką, kad ją paluosavus.

Nors per Kalėdas atmintime Kristaus didį prisakymą: mylėsi tavo artimą, kaip patį save.

Lietuviai, mylėkime savo brangią šalę, dėkim pastangas, kad ją paluosuoti!

Mėnesinės duoklės.

Ne nuo šiandien kalbame apie mėnesines duokles. Kalbame todėl, kad tik jose tematoje tikrai Lietuvai pagalba. Juk tik tvirtas ir nuolatinis mūsų pasišventimas tegali išgelbėti ir paluosuoti mūsų tėvyne. O daugelis lietuvių vien pajauką iš savo šventos priedermės daro. Apie savo teises ir labai mėgsta kalbėti, jų reikalauja, jomis naudotis. Tik užsimink jiems apie jų priedermes — tai benatant ieško pasiteisinimų, lenda kad ir kiauian maišas, kad tik pasislėpus nuo savo priedermių. Ir tokių labai daug. Na, vyrai, tokių tėvyniūnių, kurie nuo sužeistos tėvynės nusisuko, Lietuva nepageidauja, nes jie tik tautos nenaudėliai.

Daug gražių žodžių prikalbėjome, bet jokie išvedžiojimai nepertikrino tų, kurie tik bizuo priprato klausyti, o moralės priedermės neįaučia. Vėliau Lietuva gal ir suras budus, kaip išmokius savo piliečius priedermes pildyti. Bet dabar mes dar kartą prašome geros širdies lietuvių apsidėti mėnesinėmis duoklėmis ir mokėti iki karės galo, visai neatsivėlgiant ir snaudalius, kurie savo tėvyne į prapultį stumia.

Visi skyriai turi suaukti gruodyje susirinkimus ir aparti mėnesinių duoklių reikala. Sausio pradžioje, 1918 m., centras darys statistiką: 1) kiek kuris skyrius turi mėnesinių duoklių mokėtojų? 2) Keli moka kas mėnuo po 25c., po 50c., po \$1.00 ir t. t. ir 3) vardai tų, kurie moka ne mažiau \$2.00 j mėnesi. Vardų, mokančių mažiau \$2.00, centras tuomet tarpū nereikalauja.

I tuos tris klausimus pradžioje 1918 metų turės centro sekretoriui atsakyti visi Tautos Fondo skyriai. Sekretoriui tas žinias pagarsins spaudoje. Tad išanksto reikia jau rengties prie tos svarbios statistikos.

Pradžioje sausio darysime ir visų aukų statistiką pagal miestus, kuriuose veikia Tautos Fondo skyriai. Tad visi skyriai privalo savo aukas prisišti dar gruodyje šių metų.

Valdybų rinkimai.

Gruodyje arba sausyje visi skyriai turi suaukti metinius susirinkimus. Tuose susirinkimuose reikia išrinkti ateinančioms metams darbščias valdybas. Naujų valdybų pilnus ir aiškius adresus (ypač pirmininko, raštininko ir išdukininko) skyriai turi prisišti centro sekretoriui.

Komisijos adresai centro sekretoriui irgi reikalingi.

Knygas reikia pardavinėti.

Kalkuria skyriai turi Tautos Fondo knygas, už pigus nuo parduotų knygų užsilaiko Centro Raštinė ir pa-

deugiamos visokios centro išlaidos. Tad skyriai lai nelai-ko tų knygų lentynose, bet tegul parduvinėja jas ir pinig-
gus siunčia į centrą.

Dėžutės.

Pora mėnesių atgal buvo pranešta, kad skyriai pasisakytų Centrai, ar reikia ir kiek reikia dėžutėn iškabinti bažnyčiose ar salėse, kad žmonės visada galėtų ten anka įmesti. Bet ligšiol vos tik 3 skyriai pasisakė, kad jiems reikėtų iš viso tik 11 dėžutėn. Tokio skaičiaus centrui nebut išrovavimo užsakyti. Tad lauksime, gal dar kas daugiau reikalauja. Tik su reikalavimais reikia pasiskubinti. (Ligšiol reikalavo tik 58, 88 ir 93 skyriai).

Pareikalavimus siųskite centro sekretoriui.

SEKRETORIAUS ATSKAITA UŽ LAPKRITĮ 1917.

Iki gruodžio 1, 1917, Tautos Fondan inplaukė \$108.587.15, o išleista \$91.788.42, tad lieka \$16.798.73.

Gruodžio 1 d. visuose keturiuose Tautos Fondo skyriuose po tiek buvo pinigų:

Sėlpinio fonde \$3.857.73
Laisvės fonde \$3.355.70
Lėšų fonde \$1.519.65
Geležiniame kapitale \$7.756.59

Kazys Pakštas, T. F. Sekretorius.

456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. L. R. K. A. Reikaluose

KELIAS ŽODŽIŲ S. L. R. K. A. CONN. APSKRICIO NARIUS.

Kadangi S. L. R. K. A. Connecticuto Apskricio susivaižavimas pastatė mane į pirmininko vietą, t. y., užsitikėjo manim, pavadė vesti bei tvarkyti bėgančius mūsų reikalus, taip labai gerbiamos organizacijos, todėl meldžiu visų kuopų bei pavienių narių stoti su manimi į bendrą darbą. Tikimasi, kad mes galėsime atnešti naudos... Vienok, jei jus nepadėsite, tai negalima bus daug nuveikti. Todel mes stokime visi darban nevilkindami laiko ir dirbdami rinkime medžiagą busiančiam seimui.

Pirmutinę mūsų užduotį yra padidinti narių skaičių. Tas lengva. Istojimas labai pigus, kad ne viena pašelpinė draugija tokio neturi. Prie kiekvienos progos galima prikalbinti vieną kitą. Daugeli kolonijū lietuvių gan skaitlingai apgyveno. Kuopos gali bujoti gana pasėkmingai. Bet matome labai silpnai gyvuojant, 6 kitur visai jų nėra. Na, o tas tai vis mūsų apsilėdimas. Net rasime ir tokių vietų, kur klebonai bei vargonininkai nepriguli prie Susivaižavimo ir ne namsto, kad tuo daro didelę klaidą, nes palieka "piktžolėms" augti ir bujoti tarp mūsų katalikų. O vis tai tik iš mūsų nerangumo ir apsilėdimu.

Truputį pamąstykite, ar mes galime rasti geresnę katalikišką organizaciją, kaip Susivaižavimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje? Galime sakyti — ne. Nes S. L. R. K. A. duoda gausų kaip medžiagšką, taip ir dyasišką mums peną. Taigi kviečiu kožną vieną pakartodamas: imkies už darbo! Jei kur trūksta spēkų, tai kreipkitės prie apskricio kurio nors valdybos nario. Taip kad be jokių išlaidų ar su mažomis išlaidomis galima bus surengti agitatyvius vakarėlius dviasį patvirtinti ir mūsų kuopas auginti. Nepraleiskime progos ir kol dar vėsus oras, pradėkime darbą, taip kad galėtume po karės S. L. R. K. A. sparnus ir Lietuvoje praskleisti, kad galėtų prisiglausti mūsų broliai bei seserys po tos karės prie mūsų organizacijos. O jei mes busime silpni ir neprisirengę, tai "piktžolės" įsigalės ir veltus bus mūsų paskui išmetinėjimas vienas antram už nerangumą.

Antras dalykas — susivaižavimas užgėrė, kad kuri nors kuopa išmoks kokį veikalą (teatrą), kad galėtų suaidinti ir kitai kuopai su mažais atlyginimais (kelionės lėšos). Silpnai gyvuojanti kuopa, negalinti pastatyti veikalo, turėtų progos surengti vakarėlį. Susirinkinė išrinkti sutvarkytoja p. M. Dziuką (185 Franklin St., New Haven, Conn.) Taigi kuopos, kurios turi išmokę kokį nors veikalą, praneškite viršmėnėtam asmeniui, kokį veikalą yra išmokę ir kokiomis dienomis jos galėtų patarnauti kitoms kuopoms. Kuopos, kurios norėtų, kad joms patarnautų kita kuopa, taipgi atsiskaukite pas tą patį asmenį, nurodydami, koks jums laikas būtų parankiausias ir t. t.

Toliaus susivaižavimas nutarė turėti išvažiavimą ateinančią vasarą tokioje vietoje, kur aplinkui nėra privatiško biznio, o būtų vien S. L. R. K. A. biznis ir tai be sąvaidų. Dabar kuopų užduotim yra apžiūrėti vietą ir pranešti viršmėnėtam p. M. Dziuki, kur tiki vieta randasi ir kokiose aplinkybėse, t. y. kiek vieta kaimuotų parandavoti, kaip toli nuo geležio ir kaip vieta išrodo, ar prie vandens, ar miško.

Nutarta laikyti amerikoniškos šventės 30 gegužio d., ar 4 liepos d. Taigi, jei kurie jaučia kur prieinama vieta, tai praneškite ne vėliau 1 sausio dienos, 1918 m., nes tas iškalno turi būti apkalbėta.

Dar viena dalyka susivaižavimas padarė, nutarė suorganizuoti Connecticuto apskricio hieratišką ratelį. Ratelio nariai turės parašyti straipsnelį j mūsų organą "Garsą". Ratelį sutvarkys apskricio raštininkas, p. Cibulskis ir kaip greit tas ratelis pradės sukisti, taip greit mes gal rasime visokių ju gamintų straipsnelių. Vienok to neužtenka. Butų malonu, kad kožnas vienas, ku s plunksna valdo, rašytų S. L. R. K. A. reikaluose. Rastusi tuomet pas mus daug daugiau gyvumo.

Dar vieno reikalo nepamirškite, o tai: kad kožna S. L. R. K. A. Connecticuto apskricio kuopa ant ateinančio susivaižavimo turėtų raportą savo kuopos stovio, t. y. skaitlių sąnarių, turto ir ką nuveikė per paskutini laiką. Tada mes pamatysime, ar mes miegam, ar dirbam. Tikimasi, kad mes su ateinančiais naujais metais pradėsime daug energiskiau dirbti ir prašalins klūtis stovime j agitaciją.

Apskricio susivaižavimas užgėrė teatrų vaidinimą vieną pas kitą, tai jml tas laikam pasirodys nepapraktiška, nes paprastai tuo užima Vyčių kuopos. Tą reikia suprasti — mažne visi ar, taip sakant, didžiojoje vyčiai priguli prie S. L. R. K. A.; o antra, kitur Vyčių visai nesiranda, o kada prie Susiv. priguli dauguma jaunimo, todėl neabtinai turi rūpintis ir daile.

Susirinkimuose ir per organą reikėtų pagvilteni ir apie kitus bėgančius reikalus ir prisirengti rimtai prie busiančio seimo. Tuli išeimai jau kelis kart seimuose buvo atmeti, vienok po seimų išnaujo ir čia ir ten girdėtis pakolia tą patį klausimą. Taigi mes turime gerai apmąstyti ir išsidiiskusoti, kad nereikėtų tuos pačius klausimus kelti kožnų metų.

Pirmiausia mokėti patalpa ligoje už pirmą savaitę. Ši klausimą turime gana rimtai išgildinti (čia būtų geistina, kad Centro Valdyba

šiek tiek parašytų). Surasti būdą pagerinti organo spaudą ir nepakelti nariams mokesčių, nes jeigu ateinantis seimas nors kelis centus dar uždės, tai labai pakenktų organizacijai. Pagerinimas reikalingas, nes spauda vietomis visiškai neaiški, o kaip man suprantama, tai tas yra iš priežasties, kad pigiaus spauzdinama. (Čia malonu būtų, kad administratorių paaikšintų priežastį; galėtume pakalbėti).

Toliaus reikia labai rimtai išrkti agitacijos klausimas. Poreiktas seimas juk nutarė turėti Organizatorių, leisti agitatyvius brošūras — kur gi tas vienas dingo? Jau daugiau pusės metų praslinko, o naujo nesimato. Matomai, nėra užtektinai kapitalo tam tikslui. Seime, gana čjo, kansti ginčai ir buvo dvi pusės: viena pusė gana grynė, kad kodau-giausia Seimas skirtų agitacijos reikalams; kita pusė, nors mažesnę, matė agitacijos reikalingumą, vienok buvo priešingi dideliems išlaidoms. Turui ir pats prisipažinti, kad buvau toje pusėje, kad mažiau, pinigų skirti, kol neišrasimo būdo, kad be uždėjimo ekstra mokesčių ant narių galima but tai padaryti. Vienok girdėjau kelių delegatų balsą: "tegu jie skyrta, kiek nori, bet agitacijos negalės padaryti, nes pinigų tam tikslui nebus". Dabar pats pamąstau, kad taip yra. Na, o agitacija labai reikalinga ir nors Seimo buvo nutarta, vienok negalima įvykdyti gyvenimui. Nebuvo iškalno apkalbėti, o seime tuli delegatai nors kar-šiai rėmė ir nurodinėjo, kad pinigų bus ikviali, matoma, patys nežinojo ir neprašė žviesoje to dalyko.

Tas dažniausia ir buna. Knopos per metus nieko neveikia ir lan-čia Seimo, sakydami: "Nūšinsime delegatą, tai kaip mes norėsime, taip Seimas turi nutarti". Na, ir duoda pundę visokių inėsimų, kartais gana naudingų, vienok kad neapstaityti, tai ir, pasiliekas be vertės. Dažnai buna ir tokių delegatų, kurie atvažiuoja į Seimą tik dėlto, kad juos kuopa siuntė, o Seime tai tik ir tēmija: jei jo "frentas" ranką kelia, tai ir jis kelia. Vienok apie ką ten buvo svarstyta, nežino ir po balsavimo klausia kito: "už ką čia balsavo?"

Taigi, kad užbėgti kelia visokiems nesupratimams, mes turime iš laiko prisirengti ir jei kas turi kokį naudingą sumanymą, turėtų pagarsinti organą ir tada, apkalbėjus visapusiškai, seime galima būtų nuspręsti ir jai nereikėtų tų pačių inėsimų kas metai svarstyti, nes visiem būtų aišku, delko inėsimas nepuola.

Kas link agitacijos, kuri neatbūtinai reikalinga, ar nebutų gi go-rai, kad mes atidarytume "Agitacijos Fondą" prie centro? J tų fon-dą paskolinti kiek pinigų iš pomirtinių ir būtų atspauzdinta agitaty-viskos brošūros, paskui išsiuntinėta apskriciams, o apskriciai galėtų užimti vietą centralio organizatoriaus ir rengti vakarus, dalinti brošū-ras ir rinkti aukas ar tai nors to vakaro pelną siųsti papildyti viršmė-nėtam agitacijos fondan. Mums nereikėtų ekstra mokesčių dėti ir an laiku mes išplėtotume savo organizaciją.

Kaip nedarysime, kaip neįkėsime, tik nemanykime uždėti jo-kių ekstra mokesčių ant narių. Reikia žinoti, kad pas mus, taip sakant, "žalia medžiaga". Gal keli šimtai ir mano, kad tie keli centai ant mėnesio, tai mažas daiktas. Reikia atsiminti, kad užpakalyje tukstan-čiai sąnarių to nepermato ir už keliatą centų pakelia didžiausį army-derį ir apleidžia organizaciją. Mes turime visai išsitobulinti ir gerai pa-žinti organizacijos vertę, o tada neieškome išsitos ne tik kelių centų, bet aukos ir dolerių iš savo liuso noro. Daug geriau, negu po prie-varta vieną centą.

Bukime atsargūs. Jeigu taip negalima pavartyti agitacijos, kaip augščiau minėjau, tai kad C. V. atspauzdintų agitacijos lapelių ir kū-pas, reikalaujamos, gali lėšas padengti.

Butų geistina, kad kas nors daugiau parašytų šį bei tą žinose ir kituose klausimuose.

Su pagarba

J. T. K.

Connecticuto Apskricio Pirmininkas.

S. L. R. K. A. CONNECTICUT APSKRICIO 5-to SUSIVAIŽAVIMO PROTOKOLAS.

S. L. R. K. A. Connecticut Apskricio 5-tas susivaižavimas įvyko 18 lapkričio d., 1917 m., Lietuvių Salę, Waterbury, Conn. Vietinis kuopos pirmininkas J. Riktoraitis pakvietė delegatus užimti vietas, atidarydamas Susirinkimą maldą. Priebuvo iš apskricio valdybos tie: vice-pirm. J. T. Kazlauskas iš New Haven, Conn., rašt. S. Cibulskis iš Waterbury, Conn., išdukinė A. Petrkaukaitė iš Waterbury, Conn.

Delegatai buvo iš sekančių kuopų: Waterbury, Conn.: 11 kp., J. Kazlauskas ir P. Skridla; 91 kp., Waterbury, Conn.: J. Riktoraitis, P. Sopsis; J. Bangardas, J. Bernotas, A. Simanauškas, V. Saulėnas, S. Cibulskas ir K. Narušis. 89 kp., Hartford, Conn.: K. Tamoliūnas ir P. Mikalauskas. 109 kp., New Britain, Conn.: M. Novalis, J. Poškus ir V. Vazonis. 116 kp., New Haven, Conn.: J. Mikėvičius, J. Mačiulaitis, J. Kazlauskas, A. Diržius, M. Dziukas. 164 kp., S. Manchester, Conn.: A. Balčiūnas ir P. Vasilūnas.

Susirinkimo valdyba išrinkta sekanti: pirm. J. T. Kazlauskas, rašt. J. J. Mačiulaitis, pag. J. Riktoraitis. Mandatų peržiūrėjimo komisi-ja: M. Dziukas, J. Bernotas. Koresp. P. Sopsis.

1. Raštininkas skaito 4-to susivaižavimo protokolą. Vienbalsiai priimtas.

2. Rašt. išduoda raportą iš savo veikimo. Priimtas. Apskricio pirm. O. Rosmansko ir organizatorių nebuvo ir paaiškėjo, kad nuo už-mimo pirm. vietos, pareigų nepildė.

3. Mandatų komisija praneša, kad mandatai geri visų delegatų.

4. Raportas Conn. apskricio žinių Ratelio Komisijos. Pasirodė, kad ratelis nebuvo sukatas. Raštininkas paaiškino dalyką. Pasliko ta pati komisija ir, prašalinus klūtis, prižada darbuotis.

5. Conn. apskritis patėmija, kad organas būtų spauzdinamas aiškesnėmis raidėmis.

6. Conn. apskritis sudaro rezoliuciją, kurioje reikalaujama, kad busiantis Seimas išnaudo spavstyti ir pripažinti nariams pašelpę ir už pirmą ligos savaitę, jeigu narys sirgtų 2 savaiti arba daugiau.

116 kuopos inėsimai: 1) Kad apskritys, rengdama išvažiavimą, rengtų vienitk Susiv. vardn, o ne susidėjus su kitomis organizacijomis. Kitas organizacijos kvietė vien tik dalyvauti. Po trumpo apsvartymo inėsimas priimtas.

2. Rengiant blaivų išvažiavimą, rengti tokioj vietoj, kur nėra arti smulkių, parduvinėjimo svaigalandy gerimų. Inėsimas priimtas.

3. Kad Conn. apskritis turėtų teatratišką komisiją, su kurio kuopos susižinojusios galėtų viena antrai patarnauti rengiant teatrus ir koncertus. Inėsimas priimtas. J komisiją išrinktas M. Dziukas.

Pasibaigus kuopų inėsimams, svarstoma apie ateinančių metų susivaižavimą. Vienbalsiai nutarta vėl turėti susivaižavimą ateinančią vasarą, bet patėnyta, kad būtų geresnė tvarka ir surasta patogesnė vie-ta. Išvažiavimui vieta surasti pavesta apskricio valdybai. Pasikirta laikas susižinoti ligi sausio mėnesio, 1918 m.

Conn. apskricio kuopų raportas ir narių klausimas.

11 kp., Waterbury, Conn., turi narių apie 300; 84 kp., Hartford, Conn., narių apie 14; 80 kp., Hartford, Conn., turi 130 narių; 91 kp., Waterbury, Conn., turi virš 300 narių, 100 kp., New Britain, Conn.,

60 metų; 116 k. New Haven, Conn. turi 109 metus; 164 k. So. Manchester, Conn. turi 63 metus.

Kuopų raportai priimti. Pasirodė, kad Conn. apskrįčio kuopos darbuojasi pagal išgalę ir visos neblogai stovi. Išskyrus 84 kuopą, kuri truputį susilpnėjusi ir reikalauja agitatyviškos paramos. Todel apskritys nutaria silpnesnes kuopas renti ir mažesne miestuose, kur randa si lietuvių, organizuoti naujas kuopas.

Rinkimas naujos valdybos. Apskrįčio pirmin. išrinktas Jonas T. Kazlauskas, pag. — Jonas Biktovaitis, metininku vienbalsiai paliktas tas pats. S. Cibulskis, išrinktas ta pati. A. Petrauskaitė. Organizatoriai — A. Petrauskaitė, B. Riktoraitis ir K. Tamošius.

Seimas sekantis susisavijimas nutaria turėti Meridene, Conn. Laiką susisavijimo valdybą.

Conn. apskrįčio susisavijimo, 4-to lipos d., 1917 m., komisija įteigė raportą ir atskaitą. Išsivaišimo atskaita pasirodė sekanti:

Už čekius: J. J. Maculaitis pridavė	\$44.65
K. T. Tamošius	57.00
Stanislovas Aputis	40.00
J. Baranauškas	30.00
S. Cibulskaitė	76.00

Už gėrimus ir valgius inėjo viso	\$248.35
Už šokių tikietus: A. Diržius pridavė	\$13.25
Kaz. Skarulis	\$1.00
R. Dumšis	10.00

Už šokių tikietus inėjo viso	\$54.25
Labu inėgu	\$302.60

Už gėrimus: 80 levortų priedo	\$8.80
100 baksų sodės	60.00
Už valgius išmokėta	42.75
2 cigary baksų	3.50
Renda už išsivaišimo vietą	30.00
Renda už virves	1.00
Renda už stiklus ir už sumuštas bonkas	2.22
Kerosinas	24.24
Saitakosė	34.45
Ordinavimo telefonas ir kiti mažesniai	1.05
J. Saurini už nuvežimą daiktų	3.00
Muzikantams	25.00
Kun. Karkauskui už pianą ir užvėžimą ir parvežimą	20.00
Spaudos darbas ir paštai	67.52

Viso išiegu pasidavė	\$294.53
Inėgu buvo	302.60

Gryno pelno lieka	\$8.07
Už šokių tikietus atskaita	\$75.05
Kuopos išsivaišimo tikietų už	4.68
Laiką susisavijimo valdybą	\$79.73
Išmokėta už atspaudinimą tikietų	\$10.00
Išmokėtojam 3 po \$5.00	15.00

Viso	\$22.15
Pelno liko	\$57.58
Nuo išsivaišimo	8.07

Labu	\$65.62
Bus padalinta į 3 dalis: S. L. R. K. A. L. Vyčiams ir Tautos Fondui.	

Ant tikietų išlaidų, šie numeriai po \$5.00 — 643. 74 ir 1877. Išlaidėjusioji kreipkitės pas izd. A. Petrauskaitę, 4 Congress Ave., Waterbury, Conn. Pažymėtina, kad atskaita buvo išduota bilų pridavimu.

Pirmininkas J. T. Kazlauskas. Raštininkas J. J. Maculaitis.

me į laiką, nes svarstymai prasidės lygiai 1:30 val. po pietų, pobažnytinėje salėje, sv. Jurgio parap., Central Brooklyn, 207 York St.

Kurios kuopos negalėsėte prisiginti savo atstovų iš prieštis tolimo, tai galite prisiginti laisvais savo monomies raštininkui, kuris pri- duos ant Apskr. susisavijimo ir kurie bus perskaityti.

P. Montvila, Apskr. Rašt. 419 Rodney St., Brooklyn, N. Y.

PAIESKOJIMAI. Marijona Mišlienė ieško su- nauja J. Mišlio (gyveno Shenando- doh, Pa.) ir dukters Marijonos (gyveno Seneca, Ohio). Prie- na iš Savalko rėdybos. Kalvarijos apskrįčio, Lindvavo valsčiaus, Kirkliavos kaimo. Jie patys ar kas kitas teprašė šio adresu: MARIJONA MIŠLIENĖ, 10 Dudley St., Rochester, N. Y.

Iškau Onos, Juozapo ir Jie- vos Kirvėnų iš Suv. gub. Vilka- vickio pav., Kaupiskio gmino ir kai- mo. Girdėjau, Brooklyn gyvens. Ar jie patys teprašė ar kas ei- no teprašė.

URS. ŠUKIENE (Kivaidintė), 259 Berlin St., Rochester, N. Y.

Iškau dėdės Kajetono Bala- to iš Liplinų kaimo, Kaupiskio valsčiaus, Kaupiskio gmino ir kai- mo. Girdėjau, Brooklyn gyvens. Ar jie patys teprašė ar kas ei- no teprašė.

Dar reikia pridurti, kad ant šio susisavijimo bus rinkimas apskrįčio valdy- bos. Taigi visiems us- vams primenu, kad pribrun-

čio gmino, Suv. gub. Turia svar- by reikala. Jie patys ar kas žino te- prašė.

JUOZAS RUDELIS, 14 Millbury St., Worcester, Mass.

Susirinkimai.

Dabar metiniai susirinkimai ir reik kuopų valdybas rinkti.

Visi turi susirinkimuose da- lyvauti. Veskites naujus narius prisirašyti!

NEW BRITAIN, CONN. 169 kuopos metinis susirinki- mas bus 16 gruodžio d. 1-mą va- landą po pietų.

J. Junikis.

CHICAGO, ILL. 160 kuopa laikys susirinkimą nedėlioį, gruodžio 16 d., tuojaus po pamaldų, N. P. P. S. paarpijos salėje, prie 44 gatvės ir Fairfield ave.

Kuop. rašt. Jurgis Jakubka, 2850 W. 40 St., Chicago, Ill.

CHICAGO, ILL. S. L. R. K. A. 16 kuopa turės metinį susirinkimą nedėlioį, gruodžio 16 d., pirmą valandą po pietų, sv. Mikolo Arkaniolo par. salėje.

A. Baccivicius, rašt.

WESTFIELD, MASS. S. L. R. K. A. 97-os kuopos metinis susirinkimas bus papras- toje vietoje, nedėlioį, 16 gruodžio d. 1:30 val. po pietų.

97 kp. V.—ba.

WORCESTER, MASS. S. L. R. K. A. 98 kuopa laikys kstus susirinkimą gruodžio 16 d., tuojaus po sumai. bažnytinėje salėje.

J. M. Vieraitis.

DONORA, PA. S. L. R. K. A. 88 kuopos me- tinis susirinkimas bus gruodžio 23 d. po pamaldų, po pamaldų (apie 1 v. po pietų) K. A. 88 kuopa laikys susirinkimą nedėlioį, gruodžio 16 d., 2 val. po pietų, pas Juozą Supienį.

Kp. rašt. Jurgis Supienius.

WILKES BARRE, PA. S. L. R. K. A. 17-ta kuopa lai- kys susirinkimą nedėlioį, 16 gruodžio d., po pamal- dų paarpijos salėje.

17 kp. rašt. Sil. Pileckis.

FRACKVILLE, PA. S. L. R. K. A. 187 kuopos pa- kutinis šių metų susirinkimas bus nedėlioį, gruodžio 16 d., 2 val po pietų, pas J. Mičiulius.

J. Bankaitis, Rašt. Antanas Malinauskas.

HOMESTEAD, PA. S. L. R. K. A. 38 kuopa laikys metinį susirinkimą 15-tą gruodžio d., sv. Petro ir Povilo bažnytinėje salėje, 7 val. subatos vakare.

38 kp. rašt. A. Tamasonis.

SUSIV. L. R. K. A. NARIAI

BIZNIERIAI

"Garsas" yra Susiv. laikraštis. Leidžiamas ir skaitomas Susiv. narių. Susivienijime randasi nema- žai narių biznierių. Kodėl gi neįsirašyti Susiv. na- riams savo biznio savame laikraštyje? Kodėl gi nesu- pažindinti Susiv. mo narių su savo bizniu? Pasakyk jiems, kad turi ir kad gali paduoti taip pat, kaip ir ki- ti, o Susiv. nariai atkreips dėmesį ir eis pirkti pas savo nari. Skelbdamas biznį "Garsas" susipažins su Su- siv. nariais, pagerins biznį ir pagelbės užsilaikyti or- ganui "Garsui".

"Garsas" Administracija mielai suteiks informa- ciją apie apskelbimus, nurodys būdus biznio pagerini- mo ir skelbs nužeminta kaina, kaip Susiv. nariui. "Garsas" skelbimui apsimoka. Biznieriui — garsin- kites!

Pasakykite kokių bus farite biznį ir klausykite kiek kainuoja apgarsinimai, o gausite prieštikišką pa- tarimą.

"Garsas" Administracija

EXETER BORO, PA. 57 kuopos susirinkimas bus ne- dėlioį, gruodžio 16 d., 2 val. po pietų, p. Žvirlio salėje.

ASHLEY, PA. S. L. R. K. A. 69 kuopos me- tinis susirinkimas įvyks gruodžio 16 dieną, 2 val. po pietų, 103 So. Main St.

COALDALE, PA. S. L. R. K. A. 126 kuopos su- sirinkimas bus laikomas gruodžio 16 d., nedėlioį, 2 valandą po pietų, bažnytinėje salėje.

V. Cipliauskas.

SIoux CITY, IOWA. 169 kuopos metinis susirinki- mas bus nedėlioį, gruodžio 16 d., tuojaus po pamaldų, paarpijos sa- lėje.

Kp. rašt. Juozas Rašimas.

SPRING VALLEY, ILL. 146 kuopos susirinkimas bus laikomas nedėlioį, 16 gruodžio d. paarpijos mokykloje.

Rašt. A. Gelautis.

BEDFORD, OHIO. 175 kuopa turės metinį susi- rinkimą 16 gruodžio d., pas Joną Maslauską, Interstate gatvė.

Kp. rašt. A. Čibirko.

PAQUONOCK, CONN. S. L. R. K. A. 45 kp. laikys susirinkimą 16 d. gruodžio, pas Joną Kranauską, 2 val. po pietų.

Meldžiam visų sąnarių ateiti susi- rinkimam. Daug dalykų reikia ap- tarti. Nepamirškite — metinis su- sirinkimas.

M. B. Juškevičius.

DONORA, PA. S. L. R. K. A. 88 kuopos me- tinis susirinkimas bus gruodžio 26 d., tuojaus po pamaldų (apie 1 val. po pietų), sv. Juozapo bažnytinėje salėje. Visi nariai malonesite atsi- laukti į viršminėtą susirinkimą.

Yra daug svarbių reikalų apsvär- styti, kaip metiniame susirinkime. Bus renkama nauja valdyba seką- tiems 1918 metams. Taipgi nepa- mirškite naujų narių išsivesti.

Kviečia Pirmin. Ant. Norbutas, Prot. Rašt. P. Kostrickis.

CURTIS BAY, MD. Metinis susirinkimas S. L. R. K. A. 58 kuopos bus laikomas 16 dieną gruodžio, pas kuopos rašti- ninką A. B. Radauską, 2 Hazel St.

Ant šio susirinkimo bus rinkimas naujos valdybos ateinanties 1918 metams. Taigi pranešam draugams visiems sueti. Mėnesinės mokesys bus priimamos iškalno, kad ir az visus metus. Nepamirškite ir nau- jų atsivesti prisirašyti. Ir vaikui nuo vičių metų amžiaus yra prii- mami ir pusėinai vertėliai yra, kaip kitas lokins insurance.

A. D. Radauskas, 58 kp. rašt.

CLEVELAND, OHIO. 8-ta kuopa Susiv. L. R. K. A. laikys metinį susirinkimą gruodžio 16 d., 2 val. po pietų, "Zvaigždė" salėje, 2041 Hamilton Ave. Visi nariai malones atsilauktyti, nes yra daug svarbių reikalų.

Rašt. J. M.

SUSIV. LIET. R. KAT. A. CENTRO VALDYBA. Prez. — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Vice-prez. — A. J. Sutkus, 6329 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Raštin. — P. Mulevičius, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iždinin. — J. Stulgaitis, 140 So. Meade St., Wilkes Barre, Pa.

Iždo globėjai: J. Jaroševičius, 138 Elm St., Westfield, Mass.

K. Vaišnora, 207 Radcliffe St., Pittsburgh, Pa.

Dv. vad. — Kun. N. J. Petkus, 259 N. 5-th St., Brooklyn, N. Y.

Knygius — Kun. S. Struckus, St. Casimir's Rectory, Plymouth, Pa.

Literatiška Komisija: Kun. F. Kemešis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

J. G. Miliauskas, 1910 Carson St., Pittsburgh, Pa.

J. B. Šalinas, (Kariuomenėje)

TAUTOS FONDO VALDY BOS ADRESAI:

Garbės Pirmininkas — Jo Eminent eija Kardinal. James Gibbon, Baltimore, Md.

Pirmininkas — Kun. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Pavaduotoja — A. Nausiedienė, 917 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

Pavaduotojas — J. Kaupas, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sekretorius — K. Pakštas, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iždininkas — B. Vaišnora, 1514 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.

Iždo globėjai: Kun. S. Čepaninis, 318 Fourth Ave., Homestead, Pa.

J. Tamasonis, 208 E. 14-th Ave., Homestead, Pa.

Tautos Iždo Valdyba: Pirmin. Kun. F. Kemešis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Pirmin. pag. Kun. J. Kaulakis, 324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

Raštin. L. Šimutis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Iždin. Kun. S. J. Čepaninis, 318 W. Fourth St., Homestead, Pa.

Iždo glob. Kun. F. Jakštys, 421 Cleveland Ave., Harrison, N. J.

S. L. R. K. A. CHICAGOS I APSKRİCIO VALDYBA: A. J. Sutkus, pirm., 6329 So. Fairfield Ave.

J. Tamasonis, raštin., 3233 Auburn Ave.

Organizatoriai: P. Cibulskis, 2349 So. Oakley Ave.

J. Tamasonis, 3233 Auburn Ave.

Dr. Ignatas Stankus, 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Physician and Surgeon (lietuvių gydytojas ir chirurgas) pabaigęs Indianos Universitetą Gydo elktikus, pavartu, moteriu ir vaikų. Daro operacijas. Gyvenamasis adresas: 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Ar skaitote Lietuvių Katalikų Moterų Mėnesinį žurnalą

"MOTERŲ DIRVA"

Jei ne, nelauki nė dienos, bet susipažink su šio tikrai nesigailėsi tą padaręs.

"Moterų Dirva" kupina indėniausių dalykėlių ir žinių. Metams kaina tik doleris, pusmėcinių 65c egzempliorius 10 centų.

Adresuoti: "MOTERŲ DIRVA" 242 W. Broadway, S. Boston, Mass.

"TIKYBA IR DORA" laikraštis leidžiamas Kunigų Marijonų Chicagoje, eina du kartų į mėnesį.

Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda žinių iš katalikų visuomenės gyvenimo, duoda atsakymų į visokius užklausus iš tikėjimo ir doros srities.

Kaina metams \$1.00; vieno numerio — 5c. Agentams už metinę prenumeratą duodame 30c, už pavienius numerius po 2c.

Adresas: "TIKYBA IR DORA" 1631 W. North Avenue, Chicago, Ill.

Kas nori gauti vieną numerį, turi atšlysti 1c. krašos ženkleli.

KAM RUPI TAUTOS ATEITIS

Skaitykite ir platinkite Blaivybės laikraštį

"TAUTOS RYTAS"

Kaina metams Susivienytose Valstijose \$ .75 I kitas valstijas 1.00 Pavienis numeris .07

"TAUTOS RYTAS" 120 Bowen Street, So. Boston, Mass.

Susivienijimas Lietuvių R. K. Amerikoje

— yra tai — Gyviems Džiaugsmas! Sergantiems Viltis! Mirantiems Ramybė!

Tukstančiai Lietuvių Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tukstančiai kas metas prisira- so naujų narių; bet da yra daugelis, kurie apie šią organizaciją nėra girdėję, nes, jei žinotų, skubintų- si ir jie naudotis ta laime, kurią teikia Susiv. L. R. K. A. prie jo prigulintiems.

Stai ką šioji organizacija veikia ir kokią naudą neša. Skleidžia apšvietą — išleidama, išdalinama gerus raštus savo nariams ir siuntinėjama jiems or- ganą "GARSĄ" veltui (dovanai).

Platina dorybę — suteikdama gerus patarimus ir nurodymus dvasiškuose ir tikėjimo reikaluose.

Aprupina ligonius — suteikia pašėlpą sergantiems nariams, moka po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00 kas savaitę, pagal laipsnį, ant kiek narys yra prisirašęs.

Apsaugoja gyvybę — mirus nariui, Susivienijimas išmoka jo šeimynai arba artimiesiems gimt- nės \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00 pomirtinės, pagal skyrį, ant kiek sumos buvo apsidraudęs.

Selpia negalinčius narius ir našlaičius — skiria au- kas vargingiems padėjime esantiems Susivieni- jimo nariams, taip pat vašlaičiams (siratoms), kurių tėvai yra mirę ir gyvi budami prigulėjo į Susivienijimą.

Rupinasi Tautos reikalais — remia pinigais lie- tuvių kultūriškas įstaigas, kaip: mokslo, ap- švietos, dailės ir t. p. Taipgi palaiko tokias į- staigas ir paremia veikėjus, dirbančius del Lie- tuvos labo. Apgina lietuvių ir lietuvių vardą nuo visokių užpuolimų ir skleidžia kiltą dvasią apie Lietuvius tarp svetintančių.

Istojimas į Susivienijimą Lietuvių R. K. Am. labai pigus. Mokestis už apsaugą ir pašėlpą labai lengva, kiekvienas gali išsimokėti be jokios sunke- nybės. Norėdami gauti informaciją apie išlygas prigulėjimo, kreipkitės į vietines kuopas, kurios randasi beveik visur, kur tik lietuvių yra apsigv- vene, arba tiesiai į Centro raštinę šio adresu:

P. MULEVIOIUS, S. L. R. K. A. Raštininkas, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vietinės Zinios.

LIETUVIŲ DIENA ALI- JANTŲ BAZARE.

Pereitę subotas dieną Alijantų Bazarą buvo pažymėta, kaip "Lietuvių Diena". Ir pasitaikė tu man, kad tą dieną pradėjo mirti, pūsti. I pavakari negalėjus pakeitė: nė lietuš, nė sveikas, o mišinys, rasta ore, dar aršiau gatyvė — papludo. Toks oras, automati, daug publikos iš itatantį namie sėdėti verė, bet ne lietuvius, nors ir jų nemažai sulaukė. Visgi lietuviais papludo Grand Central Palace skaitlingos gatvės, koridoriai, salės. Net p. M. Martus, drobinu svarbiu apsiūtas ir tvarkdario rolę pasiėmęs, jautėsi kaip namie ir lietuviškai komandas įsakdamas, įsakymus drožė netik apie lietuvių būdą, bet kur tik pasiskundavo salėse, koridoriuose.

Ir buvo verta susilapti, kad tik bazarą atlankius. Tą dieną garbės svečiai buvo šveicarijos i. Suv. Valstijos ministras dr. Haas Sulz, p. G. S. Durate, Portugalijos generalis konsulis su visu būriu. Nuo trečios valandos dviejose teatrų salėse The Amateur Comedy Club artistai komedijas vaidino, dainavo. Bet svarbiausia programo dalis vakare prasidėjo ir tos tai dalies pasižiūrėti lietuviai daugiausia važiojo.

Vakarinę programo dalį pradėjo Lietuvių Tautos Hnanu, kuri orkestrai priklausančių giedojė p. M. Petruskas, o po jo nenustojusi skambėti aida pagavo skaitlingas lietuvių chorą, p. St. Simkaus vedamas. Nėr ko užsakyti, kad įspūdingai išėjo Poito Grand Ball Room pripildžiusi lietuvių ir kitatautinių publika, gerėjosi gražia ir įvairiu programmu, kurio didesnę dalį užpildė skaitlingas, i. 200 asmenų, choras.

Pas St. Simkus parupino gražių dainų parinkimą: patiekto liudies dainos parodė lietuviškų melodijų įvairumą ir ypatingumą. Choro sudarė netik Brooklyn dainoriai, bet ir apielinkės: Newarko, Patersono etc. Choro dainos išėjo gerai. "Velniui — Išradėju" užvardintą šokių išpildė Tamara Svirskaja, rusė. Tam tikrai teatrų šokikai (penkios poros) pašoko "Kriptui", "Klumpakojai" ir "Suktin". Pastarieji šokiai dikčiai publikai patiko, o pasivėlavusiam šveicarijos ministeriui norint (suprantama, ir publikai), klumpakojai ir suktin atkartoti turėjo.

Protarpuose dainavo žymūs amerikiečiai dainoriai — solistai.

Po valandos šokių, dainų, programos pasiskirstė: Grand Ball Room ant tam tyčia pritaisyto ledo figuriško čiaučymo rodė tam tikri specialistai, gi ant ketvirto augšto teatro salėje p-lė V. Putvinskaitė, p. M. Petruskas, p. A. Sodeika teikė solo, duetas. Gi visu laiku lietuvių skryžių daryta biznis: daiktus pardavinėta, aukcionieriai lenktynėse išsirikusiųjų penktukus, dešimtukus ir dolerius viliojo. Ženkliųjų gėlių, programų pardavinėtojos maišėsi ir už tam tikrą atlyginimą garsidžių kurtines dabino. Ten pat ir lietuvių restoranas, kur gali gauti arbatos, lengvo užkandžio.

Aplamai suėmus, Lietuvių Diena gan trukišmingai praėjo ir gerą įspūdį paliko.

Iš susirinkimo.

S. L. R. K. A. 42 kuopa prieminį susirinkimą turėjo pereiną nedėdienį. Išrinkta sekantiems metams kuopos valdyba:

Pirmininku — p-lė P. I. sodžiūtė. Prot. rašt. — Jur. Bagdonas. Fin. rašt. — K. J. Krusinskas. Išdininku — Jonas Lukoševičius.

Taipgi išrinkta delegatai Apskričio susivažiavimui, kuris įvyks 23 gruodžio d., sv. Jurgio par. salėje, 207 York St., C. Brooklyne.

Rodys Krutamuosius Paveikslus.

A. T. Računas 22 gruodžio d., 8 val. vakare, McCaddin salėje rodys krutamuosius paveikslus iš karės laukų, Rusijos revoliucijos ir pabėgėlių gyvenimo.

Svarbus Susirinkimas.

Gruodžio 13 d., 8 val. vakare bus svarbus susirinkimas L. Vyčių 41 kuopos, P. Sv. Apreiškimo parapij. salėje. Meldžiu visų priėjimui. Rašt. V. Barzdaitis.

PASARGA!!!

Reikalauja šimtų tūkstančių mekinių, chaferių, ondžių taisytojų, motorsiklų taisytojų, magnitų taisytojų, automobilų indžių taisytojų ir važiuotojų aut motorsiklų, taip pat ir prie aeroplano, kaip ir aut jūrinis laivų, didžiausia progą pas mus išmokyti viršimui automatu ir gauti gerą vietą, ne tik kad išmokyti viršimui, kurie patenkins i kariniam, bet kad ir pačiam savaraki, būtų lengviau kariuoti. Vienatė Lietuviška Automobilų Mokykla, su puikiais instruktoriais ir mokytojais, pilnas elektrinių kursų, už labai priimamą kainą.

PRANA GRABYS. Murių, cementoju, mailevoju ir taisan salygatvius ir sklepus. Darbų gvarantuju. 522 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Telsingiausia ir geriausia lietuviška aptieka. Sutaissu gyduoles konogieriancias telsingiausiai ir šemesnėmis kainomis, kaip kitur. Užlaikau visokias šoles, saknis, dēles ir visokias liekatas, kurios tik yra gartojamos. Kreipkitės pas mane ypatingai ar per laiskus, o visada aptursite tikrus draugiskus patarimus savo tikroji lietuviškoj kalbėj.

Mano gyduolės yra garantuojamos ir tikrai pagelbės jums visokiuose nesamagumose ir su mano rōda atves jus i sveikatę ir normaliską padėjimę. Mėgkit jūsu gyduoles pirkti pas mane. Užtikrinu, kad kartų mėginę ir vėl atnaujinsit ir kitims apie mano gyduoles pasakosit. Mano Aptieka atdara diena ir nakti. Visada kreipkitės pas:

FELIKSAS KUDIRKA, TIKRAS LIETUVIŠKAS APTEKORIUS IR SAVININKAS 64 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 3933. **Jacob Jankowitz** Sanitary Plumbing, Heating & Gas Fitting. Atlieka visokius darbus greitai ir pigiai. 404 Keap St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1950 Greenpoint. Gydau ligonius įvairiomis ligomis. **TAI MOTERŲ LIGOS.** DR. H. MENDLOWITZ 271 Berry St., Brooklyn, N. Y. Kampaas So. 1-mos gatvės. Gerai įsitęykite adresą: **DR. H. MENDLOWITZ** 271 Berry Street,

Telephone 3460 Stagg. **HARRIS COHEN** KOSTUMERIŠKAS KRIAUCIUS 483 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tarpe Keap St. ir Union Ave. Siuvame ir renduojame rubus.

SOKIŲ MOKYKLA PROF. STERNO Sokių Mokykla. Zinoms per 36 metus, kaip gabius sias sokių žinovas. 952 Broadway, kam. Myrtle Ave., Brooklyn, (palei L. Sta.). Seni ir jauni mokiniai, Valcas. Two step, Fox trot ir visoki kiti populiariški šokiai. Mokiname energias, vyrus ir vaikus. Duodame prielaidas lejojimui, jei pageidaujame. Mokykla atdara kasdien nuo 9 r. to iki 11 vakare, taipgi ir nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiskias kambaris dol mokinimo. Dedama vi. sn atida. Taipgi mokiname ir steldžiaus šokius.

DYKAI! DYKAI! As ištraukiū dantis be skausmo ir valti tiens, kurie duoda taisyti ir naujus indit. Visas darbas visiškai be skausmo. Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Petyndomis ūdaryti. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M. **DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S.** Lietuviškas Dantistas. Kalba lietuviškai. 500 Grand St., Kam. Union Ave. (343) 1331 Brooklyn, N. Y.

Gramafonai ir Rekordai Lengvais išmokesciais. Didelis pasirinkimas lietuviškų rekordų. **J. STOJOWSKI,** 579 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TEMYKITE! Savininkai namų ir kurie dar neturito namų, ogi Lietuvis Kontraktierius **POVILAS P. KUBILIUS** naujus namus pabudavoju ir senus pataisau. Taipgi Dailydė. Padirba iš medžio ko tik kam reikia. Taipgi turėdami toki tautietį tarp savęs, kreipkitės pas mane, o aš jums atliksiu darbą konogieriausia. Taipgi gerbiameji kreipkitės po šituo adresu: **POVILAS P. KUBILIUS** 301 So. 1-st St., Brooklyn, N. Y.

SPECIALIAI Sventems

\$1.50 Moterų apatiniai marškiniai, geros rūšies **98c.**
\$4.00 Pusšilkiniai kvietuoti "Lambriquins" **\$2.98**
\$3.50 Užtiesalai-antklodės, gražaus iššuvimo **\$2.50**

Didelis nupigiminimas ant mūsų skurinių pirštinių. Tiktai Kalėdoms!

\$1.25 Multininiai moteriški apsiaustai (kimonai) gražiai kvietuoti, puikaus multino. **98c.**

\$1.00 Baltintos lininės 8-4 Staltiesės, apvalinos ir keturkampės **79c.**

\$4.00 Vyriški ir moteriški maudynių apsiaustai (bathrobes) **\$2.98**

Vėliausios mados įvairios rūšies skurinės ir kitokio išdirbimomašnelės **50c.** ir augščiau

Puikios vyrams ir moterims lininės nosinaitės, su su vardo išsiuvinėtom raidėm ar be pakelis **50c.**

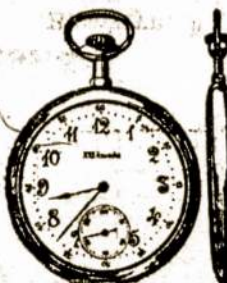
Vėliausios mados, gryno šilko vyriški kaklaraščiai **nuo 25c. iki \$1.00**

The Globe

375 — 81 GRAND STREET, Brooklyn, N. Y.

S. GINSBURG

Tel. Greenpoint 2671. Parduoja deimantus, laikrodėlius, bizunterija, sidabro ir stiklo indu. Specijales kainos laike švenčių. Pataisymai mano specijališkuma. **145 Grand St.,** tarpe Berry ir Bedford ave., **BROOKLYN, N. Y.**

Linksmų švenčių mano kostumeriams ir gerai pasinaudoti.

Tel. 3359 Greenpoint.

M. MIERZWINSKAS

Užlaiko didelę **BUCERNE**

Kuriose galima gauti už prieinamiausią kainą visokios mėsos, užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: kalakutų, ančių, vištų, jaunų paršiukų, kumpių, skilandžių visokių, dešrų ir visaip padarytos ruktos pėsos.

Visados šviežia mėsa ir čystai (švariai) užlaikoma.

M. Mierzwinski 123—125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Isteigta 1888. Tel. Conn.

PASKOLOS NAMAS

\$100.000.00 paskoloms ant deimantų, laikrodėlių, bizunterijos ir drabužių. Mes patarnaujam kiekvienam. **H. GOODY & SONS,** 274 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Pigumina ant deimantų, laikrodžių, bizunterijos ir drabužių.

KOSTUMERIŠKAS KRIAUCIUS.

Siuvame po naujaisi madai šlūsus ir Overkots už prieinamą kainą. Kuris pas mus ateina sykį užsioridieroti siut arba overkotą, būna užganėdintas ir ant toliaus ateina visada. Iškerpame po naujaisi madai petrinas ir užlaikome naujaisi madų materijų Amerikos ir Europos. Kviesiame ateiti pasižūrėti mūsų materijų, darbo ir madų, o susitalkinsime. Su pagarba, **SOHNEIDER BROS.** 285 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 804.

Kada Jums reikės Linolium ar kaurų, visad Jums užsimokės atlankyti **M. ROTH** 335 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

'Manhattan Hat'

JOS ZINOMOS KAIPO GERIAUSIOS

Turime labai didelį pasirinkimą rudėnių skrybėlių, tad mes galime pritaikyti kiekvienam pagal jo skonį ir norą.

Ateikite ir persitikrinkite

Mes žiuome, kap busite pilnai užganėdinti mūsų pritaikymu ir prieinama kaina.

Taipgi turime didiausią pasirinkimą **VAIKAMS SKRYBĖLIŲ**

MANHATTAN HAT STORES

230 Grand St. 479 Grand St. art. Driggs Ave. art. Union Ave. 159 E. Broadway

Kalėdų Dovanoms

DEIMANTAI, LAIKRODELIAI, AUKSINIAI DAIKTAI

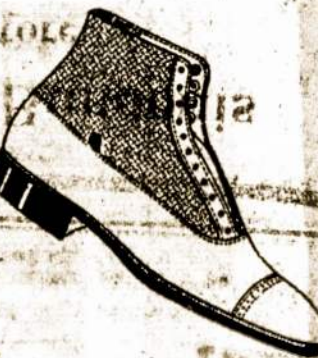
DIDELIS PASIRINKIMAS. PRIEINAMOS KAINOS.

H. J. WORONOV

717 Grand Street Near Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. 25 metai kaip uždėta. Visi pirkiniai garantuojama

Kuliayas ir Bundonis Shoe Store

Užlaikome geriausius rūšių čeverkus vyrams, moterims ir vaikams. Čoverkai geriausiu formu, kaip W. L. Douglas, čoverkai ir kitu geriausiu iš tirbysčių. Kainos žemesnės ir priimamos. Ypačiai užprašome mus krautuvo aplankyti lietuvių, o užtikriname, kad ant visados traktė patenkintais mūsų kostumeriais. Atminkite adresą, užėdami pas

BUNDONIS BROS. 183 Bedford Avenue, Kamp. No. 7-th St., BROOKLYN, N. Y.

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker) Laidotuvių

Direktorius

Išbalsamuoju ir laidoju numirusius ant visokių kapinių.

Parsamdu Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krikaty noma ir šiaip pastvažinėjimams.

144 N. 5-th St. 264 Front St. BROOKLYN, N. Y. C. BROOKLYN, N. Y. Tel. 7867 Main.

Moksliškai Pririnkti Akiniai

yra vieninteliai, kokius jns nešioti turėtumet.

Reikalaudami akinų matykite **D-rą H. A. Medoff** JO APTEKOJ

500 GRAND ST., kamp. Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

OFFISO VALANDOS 10—12 A. M. 3—5 P. M. 6—8 P. M.